

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 »
 Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét 6 és
 szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaszállítását
 vagy megőrzését nem vállalja.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, június 26.

Közeledés az ideálhoz.

Kesereg a szabadelvű sajtó, mert a közéletnek nagy betege van, haldoklik az ő »liberális«-uk s halála ellen nincs a kertben sem fű, sem fa, sem gyökér. Meg kell e súlyos csapást érnie még annak a Biharországnak is, a mely magát a szabadelvűség őshazájának kiáltotta ki, csupán azon a jogcímen, mert itt látta meg nagymesterük, Tisza Kálmán a napvilágot.

Ma még van egy kis élet a nagy haldoklóban, a paktumos injekciókkal ideig-óráig benne tudják még tartani a lelket, de már itt az utód, feltűnt, tért hódít; megnyilatkozásai egy konzervatív, igaz, tartalmas, keresztény szellemmel telített közéletnek.

Mert ugyan ki igaz liberális ma már?

Liberálisak elsősorban zsidó polgártársaink. Ők — dicséretükre legyen mondva — a régi, eszményi liberális hűvei. Miért? Erre az égis magasztalt liberális filozofusuk, Pickler Gyula elmélete adja meg a választ, a mely szerint mindennek, még a legideálisabb eszmének és tettnek is egyedüli rugója az *önzés*. — Nos hát az ő érdekük kívánja leghathatósabbban a teljes eszményi egyenlőséget társadalmi és egyéb téren.

Kik ezen felül liberálisok ma, eltekintve néhány megtévesztett gondolkozású elvhűstől? Az, a kinek a liberális — hasznót hajt.

A nagy liberális párt korifeusai addig voltak politikai haruspexek, a míg a szegény liberálisok fejős tehenük lehetett. Az inkompatibilitásról szóló törvény tárgyalása óta nap-nap után halljuk, hogy szerepet játszott liberálisok — elvhűsök — hagyják majd ott a porondot s vonulnak magánéletbe, hogy a liberális politikával szerzett husos fazekait meg tarthassák.

A liberális párti ma már »Széll Kálmán« párti, nem »szabadelvű«, hanem »kormánypárti.«

Ma már ők ma csak szegyenlik a liberálisust, a mely már képtelen harcolni, mert táborában az erők, erkölcsök és elvek kimerültek, hitelüket veszítették. Ez a természetes vége egy politikai iránynak, a mely a keresztény szellemet inficziálta,

— önző célok hajhászási lázát mérsékelni, elfojtani nem tudta, a mely a nemzeti hagyományokat internacionális frázisokért feláldozta, korrumpált minden vonalon s a vallás tekintélyét, mely hazánkban évszázadokon át biztos vezetőül szolgált — megvetette.

Az új irány nemes eszméi már megtalálták a formát a melyben meg fognak testesülni, a melyben győzni fognak. Megnyilatkozásaival már ma is sűrűn találkozunk s mindenütt rokonszenvvel, örömmel fogadják. Legszebben látjuk ezt a kereszt mozgalomban, a mely egész Magyarország keresztényeinek szívében példátlan viszhangra talált.

A budapesti egyetem professzori karának egyik európai hírű filozófusa a mai idők ezen újabb, nemesebb megnyilatkozását az ideálhoz való közeledésnek nevezi.

A liberális sajtó ezt az ép annyira való, mint bátran kimondott igazságot természetesen lehurrogta.

Pedig azért úgy van!

Vajjon a kereszt mozgalom és annak példátlan visszhangja, nem egy önzetlen, csengő pénzre át nem számítható, nemes felbuzdulás kifolyása-e? Pedig ez már az új irány eredménye.

Tekintsünk egy kisebb, de eredményében ép oly jelentős esetet.

Választások, beszámolók alkalmával liberális recept szerint folyik a jelölt vagy képviselő zsebére az eszem-iszom.

Választó és nem választó fal a csömörülésig és iszik mértékén túl — a potyából.

A néppárt egy rokonszenves tagja a múlt napokban beszámolóját tartotta. És ime, beszámoló után a választók — többnyire parasztgazdák — képviselőjük elé járulva, illő tisztelettel meghívták képviselőjüket a tiszteletére rendezett lakomára. Ők persze nem liberálisok s nem a képviselőjük zsebére pályáztak, de magyaros vendégszeretettel maguk vendégelték meg képviselőjüket.

Nem az idők jele-e ez a sokak szemében tán jelentéktelennek tetsző eset?

Tisztító tűzön megy át a politikai-és közélet s igaza van az egyetem professzorának: *Közeledünk az ideál felé.*

Dr. Sz. I.

Jezsuita aknászok.

A Magyar Szó megint jezsuita aknamunkát érez ingatag lábai alatt.

Hiába, mozog alatta a föld.

Mi irtuk meg először a hirt s aztán hozta több fővárosi lap, hogy a M. Sz. részvénytársaság felszámol, ebből együttal a nagyhangu lapocskák közeli elhunytát következtetve. Vettük pedig a hirt a hivatalos »Központi Értesítő« legutolsó számából.

A M. Sz. ebben persze jezsuita aknamunkát fedez fel, rosszakaratu híresztelést s büszkén veri a mellét, hogy csak a részvénytársaság bukott meg, a lapot magát fentartja az önértetben gazdag szerkesztőség.

Csak hogy egy a baj.

Bánffynak is több volt az önértete, mint a szubvenziója, a részvénytársaságnál is bővebben termelt önértet, mint pénz, a szerkesztőségben pedig az önértetnél csak egy kapható bővebben: adósság. Erre pedig bajos lapot alapítani.

A Központi Értesítőben tehát csak m. szói fantázia érezheti »jezsuita aknászok« munkáját. Ellenben a M. Szó cikke az összedőlni készülő ház zokogása, mely inogni érzi maga alatt a talajt.

Tót »nemzet« és »nemzetiség«.

A közelgő választások meghozták a legujabb csodabogarat: a tót »nemzet« megszűletett.

Volt azonban az ujszülött olyan ravasz, hogy nem mert megszületni magyarul, csak tótul, azt gondolván, hogy így a magyarok nem veszik észre.

Az történt u. i., hogy a tótok a közelgő választásokra saját kebelükből is állítanak jelölteket s pártjukat elnevezték magyarul nemzetiséginek, tótul nemzetinek, hadd örüljön neki a tót is, meg a magyar is.

Választási programjukban az első pont ugyan »vakulj magyar«, a második pedig neveltséges hóbort, de a többi mint nemzetgazdasági fontossággal bíró követelmény, méltó minden józan politikai figyelmére.

A választási felhívás a következő pontokból áll:

1. Valljuk magyar hazánk egységét, oszthatatlanságát és függetlenségét.
2. Mint tótok megköveteljük a tót nyelvnek iskolában, bíróságok és hatóságok előtt való elismerését s egyenjogúsítását, kiváltképpen, hogy az 1868. 44. törvénycikk életbeléptettségéig.
3. Követeljük az egyházpolitikai törvények revízióját, különösen a felekezeti-küliségről szóló törvény eltörlését.

FÜCHSL TESTVÉREK, bornagykereskedő cég, NAGYVÁRADON,

(Alapított 1850)

Tisztelettel értesíti az érdeklő közönséget, hogy általános nyilvánítt őhajnak megfelelő, eddig csak hordókban forgalomba hozott borait ezentúl **literes palaczkokban** is áruba bocsátja. — Hangsúlyozni őhajjuk, hogy csak azon borok tekinthetők cégünkön eredőknek s csak oly palaczkok tartalmáért szavatolunk, melyeknek czimkéje, kupakja és dugója alatti bejegyzett védjegyünket viselik.

Elsőrendű asztali bor literes palaczkonként 45 kr. (Palaczkbetét darabonként 5 kr.) Pecsénye-, csemege- és gyógyborok megrendelésre lepalaczkoltatnak. — Rendelvények Kossuth Lajos-utca 15. szám alatti telephelyünkön fogadtatnak el.

Telefon-szám 106.

188—5—25

Viszontelárnsítókunk külön árszabás.

4. Követeljük egyházak számára az önkormányzati jogot.

Ezenkívül még tizenhárom pontja van a felhívásnak, mely hasonló követelményeket hangoztat.

Oroszország és Franciaország.

A kettős-szövetség tagjait Oroszországot és Franciaországot csak az bántja, hogy nem szomszédok és hogy a nagy és hatalmas Németország testén kell majd átázolnunk, hogy egymásnak kezet nyújthassanak. Most azonban kiállítás van rá, hogy a két hatalom, ha nem is Európában, de Ázsiában, szomszédokká lesznek. Ugyanis a tibeti dalai láma követséget meneszt Pétervárra, a mi azt jelenti, hogy orosz fenhatóság alá helyezte magát. Viszont a franciaíak Yunnan kínai tartományra ki fogják terjeszteni a protektoratust miáltal Tibet és Yunnanösszekötő kapcsot fognak képezni Oroszország középázsiai birtokai és Tonking között, a mely francia gyarmat. Ez az eshetőség nagy veszélyt jelent Anglia ázsiai érdekeire, különösen Kelet-Indiánra nézve. Nem csoda, hogy az angolok féltékenységgel nézik a dalai lámának a csárhoz küldött követségét.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, jun. 26.

A képviselők a nagy hőség dacára is szép számmal jelentek meg a Házban, mely előreláthatólag most tartja utolsó érdemleges ülését, a melynek napirendjére az összeférhetlenségi javaslat harmadszori olvasását is kitűzték.

Az ülés elején a közigazgatási és pénzügyi bizottság előadói beterjesztették a vármegyei pénztárakról szóló javaslatra vonatkozó jelentést, melyet azonban csak az őszi ülészakban fognak tárgyalni.

Ezután Széll Kálmán miniszterelnök néhány zárszámadást jelentett be, mire áttértek a napirendre és harmadszori olvasásban elfogadták az ország szent koronája egyik órének megválasztásáról, továbbá a magyarországi vá-

rosok és községek fogyasztási adó természeti jövedelmeinek ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatot. Ugyancsak letárgyalták részleteiben is a közözügyi póthitelekéről szóló javaslatot.

Most megkezdtek az összeférhetlenségi eljárásról szóló bizottsági jelentés tárgyalását. Ekkor híre ment a Házban, hogy Gajári Ödön eme javaslatnál szóvá fogja tenni az Ugron ügyét. Meglátszott a Ház külső képén is, hogy készül valami, mert a miniszterelnök idegesen járt ide-oda és hol Perczel elnökkel, hol a Kossuth-párt néhány emberével, különösen pedig Olay Lajossal konferált. Eközben alig hallgatták Rohonyi Gyulát, a ki az összeférhetlenségi eljárásról szóló bizottsági jelentést referálta.

A javaslatához elsőnek Gajári Ödön szólott. Gajári Ödön: Helyesebbnek, sokkal radikálisabbnak tartottam volna, ha már jury szerű eljárást hozunk be, hogy az esetek egyéniteseinek és ne kategorizáljon a törvény akkor, a mikor ki akarja küszöbölni a házból a függő elemeket, mert ezzel a független elemek egy egész tömege küszöböltetik ki azért, hogy esetleg egy függő elem távol tartassék a ház köréből, hanem egyénitesein és az egyéni esetekre mondja ki azt, hogy mely esetben forog fen az összeférhetlenség és akkor a legszigorubb konsequentiákat vonja le. Hogy mennyire igazam van nekem ezzel a felfogással, mutatja az (Halljuk!) hisz még életbe sem lépett ez a törvény, ha az összeférhetlenségi bíróság azon anyagi institucziók alapján jár el, a melyeket a ház elfogadott és ha állítólag nem volna szabad neki kimondani más összeférhetlenséget, mint a mit a törvény konstruált, akkor egy esetben, a mely most eléggé nagy port vert fel, ha az összeférhetlenség pl. Ugron Gábor ellen kijelentetnék azért, mert nem követte el azt a hibát, hogy sikertelenül kérte az egy millió forintot, hanem megkapta volna ezt azt egy millió forintot.

Molnár Jenő: Nem kérte. (Derűtség.)

Az Ugron ügye.

Gajári: Én nagyon sajnálom, hogy Ugron képviselő ur nincs jelen. Tegnap jelentkeztem már szólásra és megnyugvással vettem, mikor a mai napra maradt az én felszólalásom, remélvén, hogy mára megérkezik és hogy ezzel az ügygel szemtől szembe néz. Mert hiszen azt csak

nem remélhette, hogy ez ügy közzétett nyilatkozatával végleg el van intézve. Ez az ügy oly fontos ügye a magyar közéletnek, főleg aktuális szempontból, hogy lehetetlen nek tartottam, hogy ezt valaki itt a házban szóba ne hozza.

Molnár Jenő: Hát a régi pártkassza honnan került? Erről tessék beszélni. (Zaj.)

Orlei Kálmán: Nem jött külföldről semm esetre.

Gajári: A képviselő ur a mai napon hiába igyekszik engem tárgyamtól eltéríteni.

Molnár Jenő: A világért sem.

Gajári Ödön: Én nem fogok izgatni Ugron Gábor személye ellen, mert Ugron Gábor személye iránt oly mély fájdalommal és igazán őszinte részvétellel taglalom ezt a kérdést, a melylyel minden ember tartozik, a ki bizonyos dolgokat restelve bár, de előhozni kénytelen.

Ebben az esetben nem csupán egyszerű incompatibilitás esete forog fenn, hanem egy oly függés, midőn valaki az ország legitim többségének ellenére, az ország szerintem vitális érdekeinek ellenére fogad el támogatást vagy kért.

Lévai Lajos: Hazaárulás!

Gajári Ödön: Nem dobálózom ezen kifejezésekkel, pedig maga Ugron dobálózott ezen kifejezéssel, egy sokkal jelentéktlenebb ügyben, midőn egy képviselőtársát egy levél miatt a muszka zsoldosság hírébe kevert és a közéletből kiüldözött.

Nagyon sajnálom, hogy Ugron politikai utjába egy ily végzetes eset belekevert. Maga az eset politikai fontossággal nem bír, külpolitikai tekintetből — még ha sikerült volna is, amint Ugron állítja, — a legcsekélyebb befolyás se érhető el az országban. De alkalmas, hogy diskreditálja a magyar emberek felfogását.

Azt hiszi, egyetlen számot tevő tényező sincs, ki Ugront el ne itélné.

Bánffy és az osztrák pénz.

Polónyi: Nem akarom Ugront védeni. De kérdem, honnan vette Bánffy a milliókat? Nem nagyobb bűn-e a mit Bánffy elkövetett? Bánffy az osztrákoktól kapott pénzt.

Visonlai Soma: Ha Ugron tudta volna, hogy itt ez a kérdés szóba kerül, bizonyosan eljött volna, de majd így is megtalálja a módját, hogy feleljen. Nincs párt, mely megengedhetőnek tartaná, hogy választási célokra propagandára, szervezésre idegen pénzt elfogadjunk. De úgy tudja, hogy Ugron éppen e vádakkal szemben védekezik.

Kossuth Ferencz: Nem azért szólal fel

A „TISZANTUL“ TÁRCZÁJA.

A szeráng.

Irla: Rudyard Kipling.

Három évvel ezelőtt, mikor a Saarbrücken nevű német gőzös hihetetlenül forró időben Adenben szemet vett fel, Nurkid, a nagy, tagbaszakadt zanzibári fűtő szabadságot kapott, hogy a szárazföldre mehessen. Mint „seedy boy“ ment ki a szárazra, a hogy a fűtőket hívják, de mikor visszatért, már Zanzibár szultánja volt, ő fensége Szaid Bargás, és mindegyik kezében egy-egy pálinkásüveget cipelt. Letilt a legénységi lejáró korlátja mellé, sós halat, hagymát evett és énekelt torkaszakadtából. Az étel Pambé volt, a laszkár matrózok szerángjájé, vagyis vezetőjé. Elkészítette a halat, elment egy kis sőt kérni és mire visszatért, Nurkid piszkos, fekete ujjai turkáltak a tányóján.

A szeráng fontos személyiség, sokkal fontosabb, mint a fűtő, bár ez utóbbi több fizetést kap. Mikor a kapitány gigjét felvonják, ő kezdi rá az ütemes kiabálást: hejja, hujja, hijja, hi! Ő veti ki a fenékmérőt s mikor a hajón ünnep van, fölhuzza legfehérebb muszlin ruháját, derekára köti széles vörös övét s a hátsó fedélzeten az utasok gyermekeivel játszik. Ilyenkor az utasoktól pénzt kap, melyet összegyűjt, hogy Bombayban, Kalkuttában, vagy Puló-pnangban egyetlen tivornyán mind elszórja.

— Hohó, te hizott úr, az én ételemet eszed? — kiáltott Pambé azon a lingua fran-

cán, mely ott járatos, hol a levante nyelve megszűnik, hol a kelet már nyugottá lesz s hol a kuruli szigetek vitorlás briggei találkoznak a hakodatei dsunkákkal.

— Iblisz fia, te majompofáju, te száritott czápmáj, én Szaid Bargás szultán vagyok, parancsolok az egész hajónak! Vidd a hitvány kotyvalékosodat, — s odatartotta Pambé elé az üres czintányért.

Pambé behorpasztotta a tányért Nurkid gyapjas fején, Nurkid pedig kést rántva, végighasította Pambé lábászárát. Pambé is elövette kését, de Nurkid lesiklott a lépcsőn a hajó fenekébe, szitkokat szórva a szerángra, ki vérevel szennyezte be a tisztára surolt fedélzetet. Csak a fehér hold látta e jelenetet, mert a tisztak a szén berakására ügyeltek, az utasok pedig fülledt kajuttjeikben küzdöttek az álmatlansággal.

— Jól van — szólott Pambé s elment, hogy bekötözze a lábát. — Majd később igazítjuk el a számadást.

Nurkid az ételét vette el.

Másnap reggel s fűtő füres agyvelővel ébredt föl. Nem volt többé zanzibári szultán, hanem közönséges seedy boy, a ki izzad a kazánházban. Fölment a fedélzetre s kigombolta mellén az inget. Sziszegve szelte át egy kés a levegőt, akár a repülő hal s Nurkid vállá fölt egy hüvelykkel állt meg a konyha faajtájában. A fűtő leszaladt s azon gondolkodott, hogy mit mondhatott tegnap a kés tulajdonosának. Délben, mikor a laszkárok ebédnél ültek, Nurkid, a ki békességes, jólelkű ember volt, oda ment hozzájuk és így szólott:

— Emberek, tegnap be voltam rugva s úgy gondolom, hogy valamelyikkel gorombáskodtam. Ki volt az? Hadd mondjam el neki magának is, hogy a pálnka beszélt belőlem.

A szeráng méregetni kezdte a távolságot kése és Nurkid melle között. Ha ráugrik, utközben valaki gáncot vethet neki s akkor kése lecsuszik a fűtő mellcsontjára, csak sebet ejt. A bordái közt nem találhatja el. Ezért nem szólt semmit s a többi laszkár is hallgatott. Arczúkról eltűnt minden kifejezés, közömbösen néztek maguk elé, mint egyáltalán minden keleti ember, a mint gyilkosságról, vagy civakodásról van szó. Nurkid sokáig nézett a fehér szemekbe. Aztán mély sóhajtott, csaknem nyögés szakadt fel a torkából; visszatért a kazánházba. A laszkárok pedig tovább folytatták beszélgetésüket, hogy hogyan lehet legjobban elkészíteni a rizkskását.

Nurkid sokat szenvedett levegő híján, míg a hajó Bombayba ért. Csak akkor ment fel levegőt színi, mikor mindenki a fedélzeten volt. Így is megtörtént vele, hogy egyszer egy nehéz tuskó közvetlenül az orra elé esett le az árbockosárból, máskor meg egy csapóajtó akkor nyílt ki, mikor egyik lábával már rajta állt. Egy elviselhetlenül forró éjszakán pedig véresre hasította a vállát egy kés, mely a kapitány hidja mellett levő emelvényről hullott alá. A mint kikötött a Saarbrücken Bombayban, Nurkid azonnal menekült róla s elrejtőzött a város nyolczszázezer lakosa között. Pambé sokáig kereste, de mivel elfogyott a pénze, elszegődött a Hongkongba induló Spichernre.

amiért Polónyi, hogy t. i. ellenzéki embert támadtak, azért szólalt fel. Itt nagyon eltérő ellenzéki álláspontok vannak, nem azonosíthatjuk magunkat. — A felhozott kérdésben a függetlenségi párt álláspontját közli. A függetlenségi párt senkivel se köthet szövetséget, aki közvetlen, vagy közvetve Oroszországgal szövetséges. (Helyeslés).

Elítéljük, ha bármely idegen állam pénzével akarnak pártot szervezni és elítéljük Ugron is, mert idegen pénzt akart elfogadni. Visontai azt mondja, hogy Ugronnak nem volt ez a szándéka. En — ugymond — a szívet nem vizsgálhatom, csak a szavakból következtethetek.

Felolvassa Ugron nyilatkozatát, melyben állítja, hogy más segínyt is elfogadhatónak véli.

En megvallom, a függetlenségi párt soha semmiféle idegen segínyt nem tart elfogadhatónak. (Hosszas és zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Ot perc szünet.

Szünet után:

Szell Kálmán miniszterelnök indítványára elhatározták, hogy a ház legutolsó érdemleges ülését pénteken tartja.

Királyi döntés a quota-ügyben.

Rátkay László kérde a miniszterelnököt, hogy királyi döntéssel fogják-e a quotát megállapítani.

Szell Kálmán miniszterelnök: Az osztrák kiegyezési bizottság nyilatkozata után nincs más mód, mint a királyi döntéssel való megállapítás.

Polónyi Géza: Ennek pedig nem lesz törvényes alapja.

Szell Kálmán kifejtette, hogy a királyi döntése törvényes alapon, a törvény értelmében történik.

Kossuth Ferencz tiltakozott a miniszterelnök felfogása ellen, mert sem a törvény, sem Deák Ferencz nem tett erre nézve intézkedést.

Rövid vita után az ülés véget ért.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Kézimunka-kiállítás az Immaculata-intézetben.

Mióta az évvégi vizsgálatokat megkezdtek az Immaculata-intézet elemi és polgári iskolájában: azóta naponként számos érdeklődő látogatója a kézimunka-kiállítást, mely azon iskolák kézimunka-oktatásának fényes eredményét tünteti fel.

A látogató már azzal a meggyőződéssel megy az Immaculata-intézet kiállítására, hogy ott csak a jóízűség, a kézügyesség s a munkaszeretet jeleivel találkozhat a várakozását évről-évre felülmúlja a bemutatott eredmény. Ez az ideji kiállítás is az elrendezésben, a technikai haladásban, a színek megválasztásában, sőt a munkanemekben is sok kedves meglepetést okozott a szemlélőnek. Megtalálja ott a legujabb mintákat, a legdivatosabb munkákat. A szalagmunka például nálunk még alig tűnt fel: a kiállításon pedig már egész collectiót találunk belőle. A keresztöltésű munkákat csak most karolták fel újból s itt már nagyon csinos munkákon látjuk alkalmazva; nem is említve azt, hogy a ruhákon és fehérneműkön teljesen modern szabás van mindenkor alkalmazva.

De tartunk egy rövid szemlét a kiállításban, mely 6 teremben van ügyes csoportosítással elrendezve.

Az első terem az elemi I. és II. osztály munkáit tartalmazza. Gyenge kis kezek öltései és horgolásai láthatók itt mindenféle gyakorlati tárgyakon alkalmazva, mint lámpaellenzők, terítőcskéken, párnabetéteken, táskákon, diványpárnákon stb. Es az ember elképzei, milyen örömet okozhat a kicsinyeknek és szülőknek, mikor kezdetleges munkáikat ilyen tetszetős formába látják felöltözve, a minőt a munkatanítónők ügyes keze ad nekik. Ez bizonyára csak munkakedvüket fokozza, a mi meg is látszik a másik termen, hol a III. és IV. osztály kézimunkái vannak kiállítva, mely munkákon a szorgalom jelei ép úgy szembe tűnnek, mint a csinoság és gyakorlatiasság.

A polgári leányiskola kézimunkái szakok szerint vannak kiállítva. Két teremben a színes munkák, egyben a fehérnemű osztály s egy teremben a festések. A színes munkák termeiben sok szép munkában gyönyörködhetik a szemlélők.

A polgári osztályok számára előirt tananyag itt nem mintakendőkn, hanem gyakorlati hasznos és díszítő tárgyakon van alkalmazva. Sok szép mintájú lapos, domboru és tűfestésű himzéssel, Victoria munkával és smyrnával, meg smyrna utánzattal készült futók, terítők, párnák, szőnyegek s egyéb tárgyak mellett csinos himzéssel díszített felső ruhák is láthatók, továbbá az említett szalagmunkából keretek, diványpárnák stb. Van egy pár szép oltárterítő, oltárpárna is.

Nagyon gazdag és különösen szép a festések kiállítása. Itt egy ebédő asztal tűnik fel viaszos vászon festéssel, ott egy íróasztal teljes felszereléssel, majd egy villásreggelihez felterített asztal ötlük a szemünkbe, tojás-, sajt- és vajtartókkal s minden szükségessel. Csupa művészi kivitelű majolika festés. A falakon virág- s csendélet, meg tájkép-festések; aquarell-, olaj- és üvegfestéssel, meg színrajzzal. Az asztalokon remek asztalkészletek porcellánból, majolika- és teracottából, selyem festések futókon, millieukon alkalmazva, melyeket gyönyörű point-lace csipkék szegélyeznek. Mindezt feltűnik a finom izlés, a változatos minta, az egyéni felfogás, mely nemcsak ügyességet, hanem eredetiséget is kölcsönöz a kis festőknek, kik igazán dicsőséget szereztek mesternőiknek s kik közül kiváló: Stankovits Erzsébet, Ebert Róza, Szabó Jolán, Horváth Gizi Varga Linka, és Linkó Gizi.

Legérdekesebb nemcsak tanügyi, hanem társadalmi és gazdasági szempontból is a fehérneműek osztálya. Bizonyította ezt a kitartó figyelem, melyben a fehérneműek termét a számos látogató részeseztette. Nagy élvezetet is szerzett a laikusoknak és hozzáértőknek egyaránt az a sok szép ruhanemű, melyek a falak mentén s a terem közepén hosszú asztalokon voltak fölhalmozva. A kézi és gépvarrás, a különféle fehér himzés s a fáradságos áttört munka minden változatát megtaláltuk a pontos és divatos szabású szép kivitelű fehérneműeken, melyeket sűrűn díszített a növendékek saját munkájú vert csipkéje.

Voltak ott szerényebb igényeknek megfelelő egyszerű ruhadarabok, de voltak fényes kiállítású diszes hálóreklik, ingek, párnahajak, sálók, melyek megtanulásával a növendékek esetleg jövődö kenyérkeresetüket is biztosíthatják, a mellett hogy tudni fogják a háziasszonyoknak legszükségesebb kézimunkáit.

Mennyi lelkesedéssel, mennyi művészettel kellett dolgozniok az ifjú munkásoknak, hogy a kedves testvérek ilyen kiállítást rendezhettek munkáikból. Ezek az ügyes munkások meg is érdemlik, hogy neveiket ide igtassuk: Stankovics Erzsébet, Siménfalvy Erzsébet, Ebert Róza, Korbutin Viktória, Massner Erzsébet és Antony Dalma.

Ez a fehérnemű osztály általában nemcsak csodálatot keltett a szemlélőkben, hanem a hála érzelmét is felbreszté a nőnevelés iránt érdeklődők szívében az Immaculata-intézet bölcs és tapintatos vezetője s lelkes művésztanítónője iránt. Mert ők leányövendékeik izlésének s kézügyességének fejlesztése mellett igaz munkaszeretetre és háziasságra is tanítják őket a kézimunka-oktatás közben.

H. Gy. I.

Visszatértem Szingapurban tudta meg, hogy Nurkid a Gravelottelal a Jóremény-fokán át Angliába ment. A szeráng átszegődött a Wörthre, azzal érkezett meg Angliába.

Nyolcz hónapig csavargott Londonban és kereste Nurkidot. Ekkor megbetegedett; az utca sarától, meg a ködtől — Angliában csaknem minden keleti ember így jár — tüdőgyulladást kapott. Dühöngött, káromkodott, mikor a kórházba szállították.

Valamelyik hittérítő-társaság egy jámbor tagja éjjel-nappal ott ült az ágyánál és nagyon szomorkodott, hogy Pambé idegen nyelven beszélt, a helyett, hogy arra hallgatna, a mit jámbor könyvekből felolvasott neki. Egy nap azonban a szerángot kábultságából felrázta egy hang, mely az utcáról hatolt be a szobába.

— Ez a barátom hangja — susogta Pambé. — Hivjátok bel! Ez Nurkid! Az Isten küldte!

— Vágyakozik a földije után, — szólt a barátságos hittérítő és leszaladva az utcára, torkaszakadtából kezdte kiabálni Nurkid nevét. Egy hihetetlenül fekete ember fordult meg a szavára, vakító fehér ing, ragyogó czilinder és vadonatúj ruha volt rajta s nyakkendőjében óriási mellű sziporkázott. A sok utazás megtanította Nurkidot, hogyan kell használni a pénzt s világpolgárrá tette.

— Mi, he? Igen! — szólt, mikor elmondták neki a dolgot. — Fekete nigger, mint én! Ismerem? A Saarbrückenben? Pambé! Az öreg Pambé. Vezessenek hozzá, — s követte a hittérítőt a kórház szobájába.

A fűző első pillantásra észrevette azt, a

mi a jámbor ur figyelmét elkerülte. Pambé földhöz ragadt szegény volt. Nurkid jól a zsebébe nyult s marokra fogott kézzel ment a beteg ágyához:

— Hej, Pambé! Vén, zsiros laszkár! Hogy vagy Dekko ds! Emlékszel-e még reám? No nézd csak; takilo, takilo! — s a szerángfelé nyujtotta kezét, mely tele volt pénzzel.

Pambé intett neki a balkezevel. A jobb keze a takaró alatt volt. Nurkid levette ragyogó czilinderét s Pambé fölé hajolt, hogy meghallja rekedt suttozását.

— Milyen megható — szólt a hittérítő. — Ezek a keleti emberek úgy szeretik egymást, mint a gyermekek.

— Köszörműd meg a torkodat, — szólt Nurkid, még mélyebben hajolva a beteg fölé.

— Emlékszel még a sós halra, meg a hagymára — szólt a szeráng és kését bedöfte Nurkid bordái közé.

Fulladt hörgés közt siklott le a fűző teste az ágy mellé; levegő után kapkodó kezéből záporosó módjára hullott az ezüstpénz a padlóra.

— Most már meghalhatok — szólt Pambé. Azonban nem halt meg. Az orvosi tudomány minden fogását felhasználta, hogy meggyógyítsák, mert a törvénynek szüksége volt rá. Végre is meggyógyult annyira, hogy illendő módon felakaszthatták.

Pambé nem sokat törődött ezzel sem, hanem a misszionárius, az nagyon szívére vette a dolgot. Nyugati ember volt s nem értette, mit tesz keleten e szó: boszú.

„A. B. C.” rendszer a városi adóhivatalnál.

A nagyváradai pénzügyigazgatóság nincs megelégedve a városi adóhivatal jelenlegi beosztásával, mely mindössze egy éve hozott be s amely által lehető volt, hosszú évek alatt összegyűlt restancziát teljesen lepasztani. Viszsa akarja állítani tehát a régi beosztási rendszert, mely a feleknek és a hivatalnokoknak egyáltalán igen kellemetlen volt s mely alatt a most már ledolgozott restancziák felgyűltek.

Talált ki még mást is a pénzügyigazgatóság. Az ugynevezett A. B. C. rendszert, vagyis a főkönyvek ábce szerinti beosztását.

Eddig tudvalevőleg házsámok menete szerint voltak összeállítva a főkönyvek. És mi lesz ebből az előny? Megy fizetni X. Y. Az adótiszt megkérdi: Hogy hívják? Ez ráfeleli Nagy Lajos, vagy Kohn Ignác. Hasonló nevek tudniillik igen nagy mennyiségben fordulnak elő városunkban.

Ekkor kezd böngészni az adótiszt, a publikum vár . . . vár . . . egy negyed . . . fél három óra hosszáig. Ekkor előkerült egy Nagy Lajos, vagy Kohn Ignác. Mennyi időbe fog kerülni annak a megállapítása, hogy vajjon melyik hát a sok hasonló nevé közül az az illető, aki fizetni akar, de adókönyve, ami nyomra vezetne nincs. Eddig pedig azt mondta, lakik a 80-ik házsámnál, nyomban kinyitották a főkönyvet, megtalálták mindjárt Nagy Lajost és kizárta a kétséget, hogy egy hasonló nevé más egyén adóját fizeti ki.

Hát még a foglalásokat mennyire megnehezíti. Eddig foglalni mentek a főkönyv szerinti sorrendben, vagyis a házsámok sorrendje szerint, most ha a főkönyv szerint megy az egyik foglalandó Velenczén lakik, a másik meg a Réten. Melyik volt hát előnyösebb?

Az a sok zavar pedig, amit a főkönyvekben fog okozni ez a felfordított állapot, igazán kiszámíthatatlan. Minden munkáját megfogja nehezíteni az adóhivatalnak, előnyét pedig nem látjuk. És mert a számonkérőszék a pénzügyigazgatóság tervét elfogadta, tehát okvetlenül hozzák, — jó lesz mindjárt a tisztviselői személyzet számát is gyarapítani. Már ki is küldték Sopronba Markovics Sámuel számtisztet, hogy ezt az ábécés rendszert tanulmányozza. Jobb lesz meghagyni a mostani rendszert, mert igazán nem is értjük, hogy mi köze a pénzügyigazgatásnak ahhoz, hogy a város a saját tisztviselőivel így, vagy úgy kezelte-e az adót.

Tessék majd az államnak hozzájárulni akkor a tisztviselők szaporításához, — mert ez szükséges lesz, a pénzügyigazgatóság nagy zűrzavart és felfordulást okozó rendszere mellett.

Évzáró ünnepély az Immaculata-intézetben.

Egy minden részében kiválóan sikerült, magas színvonalon álló iskolai ünnepély volt az, mely tegnap délután nagy és előkelő közönség jelenlétében folyt le az Immaculata-intézet nagytermében.

Már a nagy gonddal és kitűnő izléssel összeállított műsor sejteté, hogy a hallgatókra sok élvezet vár; de az előadások, melyekben az intézet minden rangú iskolája részt vett: az elemi, polgári, óvónőképző-intézet, sőt még az óvodás apróságok is, — azok minden várakozást túlszárnyaltak.

3 óraker példás rendben vonultak fel a virágfüzerekkel díszített emelvényre az intézet

dalosai (hóhéhr ruhákban, lebecsátott hajukban kék szalagcsokorral), kik harmónium kísérettel szabatosan adták elő két szólammal dr. Szemethy Géza kitűnő szerzeményét a »Mária dal«. Mikor a dalosok elvonultak, két parányi kis lány lépett az emelvényre: *Ováry* Panka és *Ováry* Klárka, kik egész komolyan és igen ügyesen adták elő *Dancla* Károly »Gavotte«-ját. Meg is éljenezte a közönség a parányi művészelőtteket.

A tetszés, sőt elragadtatás jelei különben uem is szűnteltek műsor végéig, hisz minden szám új, kellemes meglepetést hozott. Igen kedves volt *Hazelinszky* Gusztáv »A hajnal ébredése« című daljátéka s méltán dicséri az ének és zongora mesternőjét *Lechner* Bertát. A hajnalcsillagot *Szőnyi* Margit, a csalógányt az igazán csalógánydalú és kedvességű *Hannig* Mariska, az ibolyát *Tráblík* Erzsike, a gyöngyvirágot *Bencsik* Emilia adta szép, üde hanggal, bájos előadásban, melyhez méltó háttér volt az intézet énekkara.

A 4-ik számot *Bencsik* Emilia ügyes zongorajátéka töltötte be, melyet ismét egy gyönyörű daljáték követett: *Szabados* Béla »A nagyravagyás büntetése« című darabja. Ebben a főszereplő *Hannig* Mariska volt, ki a nagyravagyó leányt pompásan, csengő hangon énekelve alakította s hozzá méltó társak voltak *Kirják* Mariska mint az egyszerűség tündére, *Tráblík* Erzsike, mint a jószág, — *Bencsik* Emilia, mint a szenvedés, *Podhajeczky* Margit mint a megelégedés — és *Argenyi* Matild mint a boszú tündére. Az énekkar, mely itt a tündérek kara gyanánt szerepelt, ezuttal nemcsak összevágó énekeivel, hanem graciosus tornajátékával is kitűnt.

Szép volt és jó hangulatot keltett *Hummel* »Russische Silittenpost« című zenedarabja, melyet zongorán négykézre játszottak: *Horváth* Gizi és *Lamprecht* Miczi. Fűszereztek a játékok *Fritz* Olga mint szán, és *Papp* Szeréna, mint ostor; úgy, hogy szinte magunk elé képzeltek a recsegő havon tovasikló, csilingelő szánt. Következett erre egy szavaltat. *Sinkó* Gizi szavaltta szépen *Rudnyánszky* »Gyermek szeretnék lenni siromig« című költeményét.

A 7-ik számot ismét egy tréfás zenedarab töltötte be *Durst* Mátyás »Garnevals-Scherz«-jét előadták: zongorán *Horváth* Gizi, hegedűn *Tutsek* Ferencz hegedű tanár, kakuk: *Siménfalvy* Erzsike, dobos: *Ebert* Rózsika, triangeli *Lamprecht* Miczi, trombitás: *Hadzsega* Erzsike és *Rigó* Ilona. A különféle hangszereken jól betanult s összevágóan előadott darab nagyon tetszett a publikumnak. S nem kevésbé az ezt követő magyar dalok, melyeket *Dely* Anna cimbalmon játszott.

De igen magas fokra hágott a hallgatók lelkesedése a 10-ik számot tévő duettnél, mely valóságos művelzetet szerzett és viharos tetszést. Két bájos leánya szakácsnőnek öltözve egyenlő kék ruhában, fehér kötényvel, fehér bóbítával énekeltek és játszottak el *Feich* Ottó »A szakácsnők« című németből nagyon sikerülten lefordított s eredeti kacagató kuplékkal kiegészített darabját. Itt már nemcsak *Hannig* Mariska és *Szőnyi* Margit (alt) csengő iskolázott hangjában gyönyörködött a hallgatóság, hanem kedves, rutinért játékkban, könnyed, biztos fellépésükben, mozdulataikban, sőt még bájos táncukban is. Es megindult a találgatás a hallgatóság közt; vajjon ki taníhatta be itt a zárda csendes falai közt ezt a két ifjú leányt erre a tökéletes alakításra? De a kíváncsi kedélyek megnyugodtak a gondolatban, hogy e falak nem zárják el az iskolatestvéreket a műveltség és haladás eszközeitől s a főnöknőjük találékonyságában és áldozatkészségében éppen olyan nagy, mint a szeretetben s a fegyelmezésben.

Mert ime az utolsó szám épp oly lelkes elragadtatás okozója lett, mint az előbbi. Egy nagyszabású daljáték az, számos szereplővel, kik közt 4—5 éves gyermekek is voltak s kik mind pontosan tudták helyeiket, szerepüket s minden figyelemzetés nélkül akkor kezdtek el mondókáikat, mikor éppen kellett. Semmi zavar, semmi huzavona, ment minden, mint a karikacsapás, mintha csupa felnőtt szerepelt volna. A darab címe: »Utazás a hazában« *Petz* Józseftől. Ez zenéjében és szövegében

egy genialis, változatos alkotás, mely eredetileg Németországra van alkalmazva, de gyönyörű fordításban magyar viszonyokra volt alkalmazva. Annnyira, hogy ez a daljáték ilyen formában alkalmassá lett szerte a hazában élesíteni a tanuló ifjúságban a hazaszeretetet s valósággal missiót teljesíthet.

Persze az előadás, melyet ugyan nagy gonddal és fáradsággal készíthettek elő, méltó volt a fordításhoz. A magyar leánykát *Fritz* Mariska adta nagy bátorsággal és értelemmel; a kápolnai részletet *Herschman* Margit, *Barabás* Ilonka, *Schwuster* Erzsike, a remetét a kis *Derda* Jóska.

A szereplők általában egy csinos élőképet alkottak, mely a tetszés moráját idézte elő, mikor a dalos nagy leányokból alakított élő függöny elvonult előle. Közepén szalmakévék közt ült az alföldi leánynak öltözött *Imrik* Margit, az aratóknak öltözött *Juhász* Margit, *Kovács* Vilma, *Somogyi* Rózi, fejközü kalászkoszorúval, kezükben sarlóval, továbbá ott feküdt arató ruhában a kis *Pelley* Sándor, meg ott tarotta kaszáját a kis *Somogyi* Pista. Egyik oldalt egy erdei részlet volt látható fákkal, sziklával ott volt *Komlóssy* Ilonka a kis erdész leánya, a kis vadász vadász *Feinsilber* Ernő. Mellettük a kis bányászok: *Nagy* Jani, *Pencz* Feri, *Putner* Rudi, meg a utas: *Fekete* Ilonka. Másik oldalon a halászeányok csoportja: *Bérczy* Ilonka, *Bárány* Margit, *Mátyás* Erzsike. Mindannyian lelkes hangsúlyozással szavalták el a karénekekől kísérve szép versikéiket, melyekben az édes anyaföldet dicsőítették. Szép volt és érzésteljes a kar éneke, melyben solót énekelt *Kovács* Ilona, *Balogh* Margit és *Palóczy* Juliska s melyet fűszerezett a dobos: *Hadzsega* Erzsike, triangels *Békésy* Piroska, aKsza: *Mujor* Mariska, kalapács: *Czajlik* Ilonka és *Kovács* Ida.

Felejthetetlen marad ez az ünnepély a hallgatóságnak, kik igaz elismeréssel adóznak az Immaculata intézetnek; felejthetetlen a szülőknek, kik hálásan köszönték a záróünnepély végén a nemes zárdanőknek, hogy gyermekeiket nemcsak az ismeretekben, hanem a művészetekben is nevelik s a vallásos szellemű nőnevelés mellett nem felejtkeznek el a hazafias szellemű nőnevelésről sem.

Ö. Sz. K.

UJDONSAGOK.

Lapunk legközelebbi rendes száma a szent ünnep miatt szombaton, f. évi június hó 29-én jelenik meg.

Szent László király napja.

A magyar nemzet hős királyának, Nagyvárad város és a váradai l. sz. püspökség és káptalan kegyes életű alapítójának *Szent László* királynak emlékét üljük ma.

A történelem alig mutat fel olyan legendaszerű nagy alakot *Szent László*n kívül, akiben Isten végtelen kegyelméből úgy egyesült volna lovagiasság, igazságszeretet, hősiesség, vallásosság, kegyesség, szóval a fejedelmi erények legfőbb vonásai, mint dicsőemlékü *Szent László* királyunknál. *Szent István* után alig találunk a magyar történelemben is hasonló kimagasló fejedelmet.

Nagyvárad város lakosságának annál nagyobb tisztelettel kell körülövezni a *Szent király* áldott emlékét, mert ő alapította e várost; ő darab föld nyújtott enyhet a kormányzás fáradalmi közepette s ő helyet szentelte meg nyugvó poraival.

Sajnos, ma már a munka zaja tölti be ő napot, nem ülik meg méltó ünnepléssel a dicső király emlékét.

A hitbuzgó lakosság azonban annál hálásabb szívvvel, igaz áhitattal keresi fel a templomokat s közbenjárásért esd a *Szent király*hoz,

hogyan legyen szóló az Ur zsámolyánál hazánk városunk boldogságáért.

A székesegyházban délelőtt 9 órakor lesz az ünnepélyes istentisztelet. Dr. Schlauch Lőrincz bibornok-püspök tartja, a mise közben pedig Halász Gyula papnöveldei lelkiigazgató szent beszédet mond.

Tisztviselők dolga.

Mint a vízbe dobott kő, úgy vet egyre nagyobb hullámokat a közéletben a magyar tisztviselők közé vetett jelszó:

Tömörüljünk jogaink védelmére!

Sorakozzunk érdekeink előmozdítására!

Az egész sajtó lelkes támogatásában részesíti a törekvést, mely a nemzet igazi nap-számait és mégis mostoha gyermekeit akarja kimenteni a nyomasztó anyagi helyzetből s fölemelni őket anyagi tekintetben arra a magaslatra, a melyet méltán megérdemelnek.

Mi a magunk részéről igen jól ismerjük az állami tisztviselők keserves helyzetét úgy általánosságban, mint különös esetekben is és éppen azért a legnagyobb figyelemmel kísérjük a mozgalmat, örvendve minden elért sikernek.

Ily körülmények között nem helyes azok felfogása, kik tegnapi vezércikkünkben kritikát láttak s ellene szegtek példákat a nagyváradhi hivatalnokok elitjéből. Nem kritika volt az, hanem a *helyzet őszinte feltárása*; s hogy ez az általános képe a helyzetnek, azt minden elfogulatlan olvasó kénytelen beismerni. Hangsúlyoztuk azt is, hogy sorainkban nem voltak vonatkozások Nagyváradra s ezuttal is örömmel jelentjük ki, hogy éppen a nagyváradhi hivatalnoki kar dicsekszik legtöbb dicséretes kivétellel.

Mindez azonban az általános képen nem javít semmit. S az általános kép olyan sötét, a milyennek lefestettük, helyesebben lefotografáltuk.

Az állami tisztviselők keserves és tarthatatlan helyzetének javítására országos mozgalom indult meg, mely városunkat sem kerülte ki. A kir. törvényszék, ügyészség és járásbíróóságok tisztviselői gyűlést tartottak tegnap Nagy József kir. törvényszéki bíró elnöklésével a törvényszéki palotában, hogy a szervezkedés mikéntjét megállapítsák. Mielőtt azonban érdemleges tárgyalásba bocsátkozott volna az értekezlet, az elnök indítványára elhatározta, hogy az összes nagyváradhi állami tisztviselőket bevonják a mozgalomba, mint annak valójában helyességét és szükségét mi is fejtegettük mult cikkünkben. S ezért is elhatározták, hogy a legközelebb, vagyis kedden, július 2-án tartandó gyűlésre az összes állami hivatalnokokat meghívják és a szervezkedést is ez alkalommal kezdik meg.

A tisztviselők országos szervezkedésére első lépésként vettük a következő felhívást Magyarországon összes állami tisztviselőihez:

Hiába minden küzdelem — széthuzó erőkkkel.

Hiu erőlködés az csupán, mely célra nem vezet.

Egy emberként kell összetartanunk, ha azt akarjuk, hogy szavainknak súlya, küzdelmeinknek sikere legyen.

Ne helyenkint és egyenkint, vagy csoportonként, hanem az egész országból egyetlen tömegbe összeállva egy emberként kérjük nyílt szívvel, egyenes lélekkel, őszinte szavakkal tisztességes megélhetésünk biztosítása végett fizetésünk és lakpénzünk mielőbbi jelentékeny fölemelését, a tisztviselők gyermekeinek az állami tanintézetekben való tandíjmentességét, a szolgálati pragmatikát és a nyugdíjtvörvénynek (1885: XI. t.-cz.) különösen a szolgálati időre

az özvegyi nyugdíjra és gyermeknevelési pótlékra való tekintettel leendő megváltoztatását.

Tartsunk országos kongresszust.

Ez az egy út vezet csak a sikerhez.

Mi szegedi állami tisztviselők a mai napon tartott értekezletünkön már kimondottuk, hogy egy országos tisztviselő kongresszusnak egybehívását és annak a folyó év őszén akár Budapesten, akár Szegeden való megtartását szükségesnek tartjuk.

E célból az előmunkálatok megtételével megbiztuk azt a száz tagból álló intéző bizottságot.

Ennek az intéző bizottságnak feladata:

1. Az ország összes állami hatóságainál és hivatalainál alkalmazott tisztviselőket az iránt való nyilatkozatra felhívni, hogy részük-ről is szükségesnek tartják-e egy országos tisztviselő kongresszusnak egybehívását és annak Budapesten vagy Szegeden való megtartását?

Továbbá, hogy kívának-e azon részt venni és hogy kik által akarják magukat képviseltetni?

2. Az országos tisztviselő kongresszus elé terjesztendő memorandumot szerkeszteni, a melyben kifejtessék, hogy a kongresszusra miért van szükség és hogy mit akar kérni a kongresszus a kormánytól? Ezt a memorandumot aztán a kongresszus által megválasztandó küldöttség átnyujtáná ő *Felségének a magyar királynak*, továbbá a miniszterelnöknek, az összes minisztereknek, a főrendiház és képviselőház elnökeinek. A kongresszus által megválasztandó központi állandó bizottság pedig megküldendő az összes országgyűlési képviselőknél.

Jelen felhívásunkkal bizalommal fordulunk az ország összes állami hatóságaihoz, kérve azok főnökeit, vezetőit: tartsanak székhelyükön mielőbb értekezletet s nyilatkozzanak az iránt, hogy részük-ről is szükségesnek tartják-e egy országos tisztviselői kongresszusnak egybehívását és annak Budapesten vagy Szegeden való megtartását? továbbá, hogy kívának-e azon részt venni? és végre, hogy kik által akarják magukat a kongresszuson képviseltetni? Értekezletük-ről vegyenek fel jegyzőkönyvet és küldjék el azt, a memorandum kidolgozásához velünk közölni netalán szükségesnek vélt adatokkal együtt 1901. évi augusztus hó 1-ig Szegedre, az itteni intéző bizottság igazgatósága címére, hogy ez alapon az itteni intézőbizottság az előmunkálatokat megtehesse.

A szegedi állami tisztviselőknél 1901. évi június hó 16-án tartott értekezletének határozatából.

Káplány Géza,

kir. táblai bíró.

Kalner Elek,

kir. tan., p. ü. igazg.

Perjessy László,

felső keresk. isk. igazg.

Pálffy Zsigmond,

kir. posta-távirda főtiszt.

A közönséghez!

Hetedik évfolyamát futja a *Tiszantul*. Hetedik küzdelmes évben vagyunk.

Nehéz, viharos éveket éltünk át eddig s viharos évekre van kilátásunk ezentúl is. A két jelszó, melyet lapunk zászlajára irtunk, megszorítja el-lenségünket. Egyik jelszavunk: *hamisítatlan ősi magyar szellem*, mely egy évezreden át idegen népek közt megtartott bennünket nem-zetnek és magyarnak. Mikor ma ezt a nemzeti szellemet idegen mázzal akarják bevonni, mikor a magyar nép becsületes, tiszta lelke idegen-ből belopózó hazug jelszavak maszla-gát hintegetik, mikor közéletünket szé-

delgő idegen eszmékkel akarják meg-mételyezni: akkor nem ismerünk szentebb kötelességet, mint minden erővel, lelkünk egész hevével, tiszta lelkesedéssel küzdeni az ősi, igazi magyar szellem jogaiért.

Ez a küzdelem csak másik jelszavunk: *a kereszténység jegyében vezethet győzelemre. A magyar nemzeti szellemnek nincs erősebb támasza Krisztus keresztjénél. A mint a magyar czimerben is a négy folyó az apostoli kettős kereszt felé siet és a hármás bérce fölött a kereszt ragyog: a haza sem virágozhatik fel másként, mint a nemzetek anyja, a kereszténység védszárnyai alatt.*

Ezt az országot magyarnak és kereszténynek alapították, így vettük át apáinktól, így adjuk át unokáinknak.

Ez a mi programmunk. A többi, hogy igyekszünk élni, szellemes, hírekben jól értesült, minden irányban független, szókimondó lap lenni, ez a többi a két jelszóból következik. S ezeknek a mint eddig megfeleltünk, megfeleltünk ezentúl is.

Ehhez kérjük a magyar olvasóközönség pártfogását.

A »TISZANTUL«

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.

Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.

Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.

Negyedévre — — — — 6 »

TAJÉKOZTATO.

Jun. 27. A szépművészeti és közlekedési bizottság ülése a városházán d. u. 3 órakor.

Jun. 27. Iskolaszéki ülés d. u. 4 órakor.

Július 2. A Biharmegyei tanítógyűlés gyűlése.

* A kánikula réme. Nagyvárad nyári szezonjának ijesztő réme tegnap ismét megjelent egy torzonborz és meglehetősen goromba ember alakjában, aki bekiáltott minden házba, — kiadva a szigorú rendeletet, — hogy *ne pocsékolják a drága vizet, mert baj lesz*. Meglehetősen kellemetlenül érintette ez a parancs a háztulajdonosokat, akik az igazán »drága« vizet már sem használhatják kedvük szerint. Mi lesz majd a július-augusztusi nagy hősek alkalmával? Előreláthatólag ismét elzárják majd a vízvezetékot, éppen úgy, ahogy azt már tavaly is megpróbálták. Jó lesz idejekorán megakadályozni ezt a bekövetkező kellemetlen helyzetet, — ha van mód a megakadályozásra.

* Az isaszeghi honvédelmiék. Az isaszeghi csatatéren most állítják föl az ott elesett honvédek emlékét, melyet Radnai Béla fiatal szobrász mintázott. A talapzatba a porladó hősök csontmaradványaiából helyeztek ereklyét. Az emlék-bizottság az elnöki tiszt elfogadására Kossuth Ferenc országgyűlési képviselőt kérte föl. A szobor ünnepélyes leleplezését szeptember 15-ikére tűzték ki.

* **Dr. Ritoók Géza temetése.** Impozáns, meghatározó módon nyilatkozott meg a részvét a köztisztelő és becsülésben álló Ritoók család mély gyásza iránt az oly korán elhunyt dr. Ritoók Géza temetése alkalmából. A gyászház tágas udvara, a ház előtt az utcza megtelt résztvevő közönséggel; ott volt Nagyváradi város és Bihar megye törvényhatóságának tisztikara *Beóthy* László főispán, illetve *Szunyogh* Péter alispán, és *Rimler* Károly vezetése alatt; a királyi tábla bírói kara és személyzete *Medvigy* Mihály tanácselnökkel, a kir. törvényszék, dr. *Nagy* Ferencz elnökkel, a kir. főügyészség és ügyészség dr. *Tassy* Pál főügyésszel, az ügyvédi kar teljes számmal, *Hlalky* Endre vezetése alatt, az orvosi kar számos tagja, a városi törvényhatóság és iskolaszék tagjai, a középiskolák tanítói kara, a pénzügyigazgatóság tisztikara, *Papp* Miklós kir. tan. igazgató vezetése alatt, a Bihar megyei nőegylet és az izraelita nőegylet védőnői s előkelő közönség óriási számban. A gyászszertartás kezdetén az újvárosi ev. ref. egyházi énekkar egy meghatározó gyászdalt adott elő, a mely könnyekig meghatotta a család gyászában osztozók szízeit, majd *Csák* Máté ev. ref. lelkész mondott gyászmítát. Az olasz egyházi énekkar gyászdala után megindult az impozáns gyászmenet. Elöl a remek koszorúkkal megrakott koszoru kocsi, s utána a négy lovas, tüvegés gyászkocsi. A koporsót az ügyvédi kar tagjai kézen vitték ki a gyászház udvarából. A gyászkocsit hosszú kocsisor és igen sokan gyalog kísérték ki *Uri* utcán, *Nagytemető*-utcán az olasz *nagytemető*-be. A sirnál *Sulyok* István ev. ref. lelkész mondott meghatározó imát s az énekkar gyászdalának elhangzása után visszaadták az élte virágzó korában elhunyt derék ifju hült tetemeit az anyaföldnek. Nyugodjék békével. A koszorúk szalagjainak feliratai a következők voltak:

Ella, Elluska és Evike.

Gézának — Mária.

A nagyváradi ügyvédi kamara — dr. Ritoók Gézának.

A nagyváradi jogászegylet — feledhetetlen tükarának.

Nyiry György és családja — őszinte részvétellel.

Dr. *Stokker* József és neje — őszinte részvétellel.

Huzella Gyula és felesége — Igaz részvétük jeléül.

Balázsházy Iván — Igaz részvétellel.

Gyurkovits Cornél és neje — utolsó üdvözléssel.

Nagy Ferencz és neje — mély részvétellel.

A m. kir. törvényszék bírái — részvétük jeléül.

Olasz Gyula és családja — igaz részvétellel.

Medvigy család — őszinte részvétellel.

Nizsalovszki család — őszinte részvétellel.

Wertheimstein család — Tisztelete és szeretete jeléül.

Kedves barátomnak mély részvétellel — dr. *Thury* Kálmán.

Gálbory József és családja — Igaz részvéte jeléül.

Felejthetetlen Gézának — Dési Géza.

Szeretett barátomnak — Ercei Péter.

Özv. *Gerliczy* Félixné — tisztelete jeléül.

A diszes temetést *Weiszlovits* Adolf és fia temetkezési intézete rendezte.

* **Zárszámadás a nagyváradi törvényhatósági közutakról.** A következő hirdetményt vettük: A törvényhatósági közutak építése, kezelése és fentartásával járó kiadásokról és az érintett kiadások fedezésére szolgáló bevételekről összeállított 1899—1900. évi zárszámadását Nagyváradi város közigazgatási bizottság folyó évi június hó 7-én, 228—229. kb. számú határozata szerint felülvizsgálta és elfogadta, ennél fogva a zárszámadási iratok az 1890. évi I-só t. cz. 28. §. rendelkezéséhez ké-

pest a városi irodaigazgató hivatalos helyiségében folyó évi június hó 24-től július hó 8-ik napjáig bezárólag terjedő 15 napi közszemlére kitétetnek. Erről a város közönsége azzal értesítettik, miszerint a zárszámadást az adófizető polgárok közül bárki megtekintheti s ellene felszólalásukat írásban a polgármesternél beadhatják. Nagyváradi, 1901. június hó 23-án. *Rimler* Károly, polgármester-helyettes.

* **Jég és felhőszakadás a váradi hegyen.** A tegnap éjjeli nagy vihar zöme a szőlőhegyen vonult végig. A hegynek a hágó felőli részén egy szem eső sem esett. A vihar Száldobágy felől jött s az Arany-oldalon keresztül a Dorongos oldalra húzódott. Az óriási felhőszakadás teljesen elverte és beiszapolta az eddig kitűnő karban tartott hegyi utakat, azonban a gazdák megnyugtatóására közölhetjük, hogy a jég csak elenyésző percet kárt okozott, így a jégviharról elterjedt hírek túlzottak, ellenben a hegyi utakban okozott kár kiszámíthatatlan.

* **Térzene.** A 37. József ezred zenekara kedvező idő esetén ma, csütörtökön délután 6 órától 7 óráig a Széchenyi-téren játszik.

* **Segély egy nyájnak.** A N. N. a fenti cím alatt úszora-félébe akarja belekeverni a váradi káptalant csak azért, mert *kamat nélkül* ad kölcsönt az érmindszenti híveknek. Beszél valami gróf *Andrássy*-féle gazdag nagy alapítványról, mely alighanem csak a holdban van. Tudomásunk szerint úgy áll a dolog, hogy a váradi káptalannak egyik fenkölt gondolkozású és határtalan bőkezűségű tagja, aki egykor *Ér-Mindszentesnek* volt plébánosa, alapítványt tett, hogy annak kamataiból az ő volt érmindszenti hívei nyerhessenek kamat nélküli kölcsönt. Ezért azt gondolná a józan gondolkozású ember, hogy csak hála és elismerés jár a nagylelkű alapítónak s nem fogják úszora félébe keverni érte a káptalant. Visszaélni a legszentebb és legjobb dologgal is lehet, hogy *Ér-Mindszentesen* történt volna visszaélés, nincs tudomásunk róla; de ha történt volna is, abba belekeverni a jöltevet vagy a káptalant s e czímen meghurcolni — egy lap közönsége előtt, durva eljárás.

* **Városi tisztviselők tanulmányuton.** Nagyváradi városának vagy sok a pénze, vagy az adóhivatalnál nem tudják az a b c-t. Legalább ezt következtetheti a jámbor polgárság azon intézkedés folytán, hogy az adóhivatal egyik tisztviselőjét kiküldte a tanács tanulmányutára, amelynek alapján aztán majd az adófizető polgárokat a b c szerint fogják lajstromba szedni, hogy könnyebben megtalálják a végrehajtás alá kerülőket. Ez majd aztán belekerül egy pár ropogós bankóba, de hát van elég. Mióta a múlt évi zárszámadás napvilágot látott, majd felveti a városházát a pénz. Mint halljuk, a városi tanács közelebb a következő ügyek tanulmányozására küld ki tisztviselőket: a Városligeti tó lecsapolása, az utcai folyókák bakterium légióinak gyorsabb szaporodása, a *Rhédey*-kert mellett levő személtárolóhelynek klimatikus gyógyhelylévé átalakítása stb. tárgyában. — Így lesz boldog a magyar.

* **Kossuth-szobor leleplezése Nagy-Szalontán.** Megemlékeztünk már arról a szép tettéről, mely Nagyszalonta városának hazafias érzelméről tesz tanúságot, Kossuth Lajos szobrának felállításáról. Az emlékmű leleplezése f. hó 30-án lesz, melyre városunkból is sokan mennek át, valamint a fővárosból is többen részt fognak venni a függetlenségi és 48-as párt részéről. Hogy a nagyváradiaknak az átmenetel meg legyen könnyítve, az ünnepély napján vasárnap reggel 6 órakor külön vonat fogja az ünnepelőket Nagyszalontára szállítani, úgy még ugyanazon nap este vissza is lehet jönni. Reméljük, hogy városunk polgárai közül számosan fognak résztvenni a lélekemelő, hazafias ünnepélyen.

* **Vizsgálatok eredménye a jogakadémián.** Vettük a következő hivatalos jelentést: A helybeli kir. kath. jogakadémián az 1900—1901. tanév folyamán a következő joghallgatók tették le *különkülön* az I. alapvizsgálatot: *Csipkés* Sándor, *Dukesz* István, *Fraller* Jenő, *Medvigy* Mihály, *Mercea* Viktor, *Popa* Demeter, *Rotter* Salamon, *Steiner* Lipót, *Voszka* István, *Zigre* Miklós, a II. alapvizsgálatot: *Alföldi* Géza, *Dukesz* István, *Klein* Ferencz, *Krüger* Jenő, *Lyuba* Valér, *Molnár* Kálmán, *Schweiger* Gyula, *Szkalák* Zoltán; az államtudományi államvizsgálatot: *Likár* Ferencz. Kelt Nagyváradon 1901. június 26-án. Dr. *Bozóky* Alajos, kir. tanácsos igazgató.

* **Katonaszabadító főszolgabíró.** A Szélléle jog, törvény és igazság-ot Ugocsa megye némely vidékein úgy látszik ma sem ismerik. Ugocsa hű marad régi jelszavához: non coronat, nem adózik és nem ad ujonczokat. S aki ezt a jelszót sikeresen praktizálja, az egy hivatalos pecséttel ellátott az Alkotmány szerkesztőségéhez küldött írás szerint *Szabó* Sándor, a tiszáninneni járás főszolgabírája. *Szabó* Sándor ezen írás szerint sikerrel foglalkozik katonaszabadítással, de — s ez feltűnő — csakis kazár ifjak érdekében. Azt mondja ezen írás, hogy ezért feljelentés történt *Szabó* Sándor ellen a honvédelmi és a belügyi miniszteriumnál és hogy ez utóbbi el is rendelte ellene a *fegyelmi* vizsgálatot. Ezen vizsgálat folyamán az eskü alatt kihallgatott tanúk vallomásaiból kitűnt, hogy *Szabó* Sándor főszolgabíró *egy évtized óta katonaszabadítási műveletekkel foglalkozik*. A pótsorozásokra másokat állít az igazi hadkötelesek helyett s évenként 40—80 kazár ifjut a 24—26 éves korba minősít, noha azok a kazár ifjak a kazár ifjak tényleg csak 18—19 évesek. A pótsorozási költségeket úgy hajtja be, hogy abból minden hóban 80—160 korona »tisza haszna« maradt. Aztán jogtalan napi-és fuvardíjakat vesz be a községek s e czímen évenként 400—800 korona a »tisza haszna.« A főszolgabíró ur sokoldalúságát bizonyítja e jelentés szerint az, hogy egy másodfoku alispáni határozattal elmarasztalt felektől 320 korona állategészségügyi bírságot szedett be — »tisza haszon« gyanánt s azután az ügyet szépen az irattárba tette. És mindezek dacára *Szabó* Sándor főszolgabíró, noha már féleve mult, hogy mindezek feyelmi vizsgálat során beigazoltattak, az őt védelmező kazár uraságok — hamis tanúk beszerzésétől eltekintve — oly módon érvényesítik befolyásukat, hogy a szó szoros értelmében bojkottálják azokat a kazárokat is, akik a vizsgálat folyamán eskü alatt *Szabó* ellen vallottak.

* **Az irodatisztek és irnokok lakbére.** Nagyváradi városánál úgy az irnokok, mint az irodatisztek olyan csekély lakbért kapnak, a melyért ezelőtt 20 évvel talán kaptak Nagyváradon tisztességes lakást, de ma már legfeljebb a Külváros végén találnak évi 100 frtért illet. Mit tehetnek mást, mint megpótolják a rendes fizetéstükből, amely szintén éppen oly silány, hogy a becsületes megélhetésre kevés. Az államnál a hasonló osztályban levő tisztviselők 210—250 frt lakbért kapnak. — Ugy a városi irodatisztek, mint az irnokok kérvénye lakbérük felemelése iránt, a tanács előtt van, de nagyon lassan bontakozik ki a napfényre. Az irnokok kérvényét tegnap terjesztette az adóügyi tanácsnak a városi tanács elé, de nem határoztak érdemlegesen, hanem kiadták véleményezés végett a városi főszámvevőnek.

* **Uj Magyar Hirlap.** Ily cím alatt indítja meg a legujabb fővárosi napilapot az az újságírói gárda, mely a Magyar Hirlap részvénytársaság önkénykedése előtt nem akart meghajolni. A szerkesztőség javarésze ott hagyta a régi lap kiadó társaságát s jövő héten új lappal lép a közönség elé. Az Uj Magyar Hirlap fő szerkesztője a Magyar Hirlap volt kitűnő szerkesztője: *Fenyő* Sándor, mellette ki-

próbált újságírói gárda áll. Programjukat a következő szavakban adják:

- Csinálni fogunk:
1. Jóralvó, becsületes újságot.
  2. Magyar újságot.
  3. Liberális újságot.
  4. Független újságot.

Ez mind szép. De azt hisszük, nem fontolt meg a t. szerkesztőség egy dolgot eléggé. Azt, hogy vajjon a többi programponntal összefér-e a harmadik?

* **Ipartestület ülése.** Az ipartestület előljárósága a rendes havi gyűlését *folyó hó 27-én csütörtökön délután 5 órakor* a testületi hivatal helyiségében tartja meg, az ülésen a testület kebeléhez tartozó iparos polgárok részt vehetnek. Nagyvárad, 1901. június 26. *Bertsey György*, ipartestületi elnök.

* **Bimbóhullás.** Kisdobronyi Iszaak István és neje szül. Lukács Kornélia úgy maguk, mint számos rokonok nevében is fájdalomtól lesújtva tudják szülői szívük meleg szeretetével dédelgetett drága fiacskájuk: Istvánnak négy hónapos korában rövid szenvedés után f. hó 25-én délután 3 órakor történt gyászos elhunytát. Kis halottunk hült tetemei f. hó 22-én délelőtt 11 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint Nagypereces-utca 723. számú gyászházból az olasz-i temetőben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességre a család rokonai, barátai és ismerősei bánnatos szívvel meghívhatnak. Nagyvárad, 1901. június 25-én. Nyugodjék csendesen.

* **Kik akarják villamos világitást?** A közvilágitást Nagyvárad város tanácsa házikézéssel akarja 1903. év végétől ellátni és pedig lehetőleg villanyval. Ennél azonban csak úgy remélhet sikert, ha nem csak a közvilágitást látja el, hanem magánosok is igénybe veszik a villamos világitást. A tanács elhatározta, hogy tájékoztatás szerzése céljából felhívja a város közönségét, miszerint nyilatkozzék, hogy ki és hány villamos lámpát óhajt 1903. december 15-től igénybe venni. Akik már előzetesen jelentkeznek a villamos világitás igénybe vételére, tetemesebb kedvezményt élveznek, mint a később jelentkezők. Ez különösen a vendéglősöket, kávéházakat és tüzeltulajdonosokat érekl. A bevezetésre vonatkozó költségvetés és a lámpák, csillárok rajzai a városi mérnöki hivatalban megtekinthetők. Egy 8 szobás ur lakásba a pompás csilláros bevezetés 760 koronába kerül. Egy 16 gyertyafényű villamos lámpa óránként 3 fél fillérbe kerül. A városi tanács elhatározta, hogy a tájékoztató felhívást széthordatja a városban. A jelentkezési határidő 1901 július 31.

* **Jelenet a transzváli háborúból.** Egy búr farmon nemrég a következő jelenet játszódott le a farm tulajdonosa és egy angol tiszt közt. A tiszt parancsoló hangon szól:

— Parancsom van, hogy minden takarmányt, ami a farmon van, vagy megvásároljak, vagy felégessek. Én az utóbbit választom. Hordják össze, a mi szalma van a házban és udvarban és égessék el.

— De hadnagy ur, — szól a farmer.

— Szót se! Tegyétek, a mit mondtam.

— Nem bánom, hadnagy ur, de engedje . . .

— Nem engedek meg semmit! Egesség el a szalmát!

Az udvaron csakhamar nagy máglya áll és a lángok vígan ropognak. Mikor a szalmából már csak pernye van, a farmer megint odalép a tiszthez:

— Csak azt akartam mondani, hogy a szalmát, a mit el tetszett égettetni, eladtam volt az angol ellátási parancsnoknak és már meg is kaptam az árát, azonban most honnan szállítsam?

Erre a kérdésre a tiszt sem tudott felelni, a mint hogy egyáltalában a farmer e felvilágosítása úgy hatott reá, mint a kit egy kissé fejbeütöttek. Lelki szemei előtt egy nagy orr képe rajzolódott le.

EGYESÜLETEK.

Orvosok gyűlése. Meghívás. A »Biharmegyei Orvos-Gyógyászati és Természettudományi-Egylet« folyó évi június hó 29-én délután 5 órakor a bábaképezde tantermében szakülést tart, melyre a t. egyleti tagokat ezenel meghívom.

Tárgysorozat.

1. Dr. Grósz Emil egyetemi tanár: A szembajok összefüggése a szervezet egyéb betegségeivel.

2. Dr. Fráter Imre: A létesítendő elmekórház tervezete.

Dr. Fráter Imre: A fossa popliteából kirtott aneurizma.

3. Dr. Waldmann Béla: Betegbemutatás.

Kelt Nagyváradon, 1901. június hó 24-én
Edelmann Menyhért,
egyleti titkár.

Igazságszolgáltatás.

Takács Zoltán bandája.

— Főtárgyalás. —

Budapest, jun. 26.

Közel két heti tárgyalás után ma valószínűleg befejezhetik a tárgyalást, holnap pedig a perbeszédet kezdik meg. A hét végeig eszerint az ítéletet is meghozzák a pénzhamisítók fölött. Ma is a vád tanu vonultak föl. Gulyás Bálint gátör többször látott a tanyákon megfordulni egy kövéres, borotvált arcú uriembert. A vád szerint ez Csapó lett volna, de a tanu nem ismeri föl benne az idegent. Persze lehet, hogy azért nem, mert Csapó a börtönben nagy szakállt növesztett.

Kovács Lukács, földmives a jaksóparti tanyákon, szintén nem ismeri fel az idegent. E tanu kihallgatása után az elnök egész csomó levelet ad át az írásszakértőknek, annak megállapítása végett, hogy kik irták azokat a vádlottak közül. Az utolsó, egyszersmind korona tanu, Diósy Mihályné következett erre. Ez a kun-szent-mártoni asszony csaknem az összes vádlottakat terheli, mindegyikre tud valamit. Így Diósyné hallotta volna Erdélyi-Csapó Erzsébetétől és a leányától Csapó Eteltől, hogy a »bankó nyomda« megérkezett, de nincs pénzük a kiváltására. Csapó Etel — a tanu szerint — vágyakozott a tanyára dr. Takács Zoltánhoz; nem igen akarták kiengedni, de ő fenyegetőzött:

— Akkor följelentem az egész bandát.

A tárgyalás tart.

ZENE ES MUVESZET.

Zenészek kongresszusa. Julius hó 2-án és harmadikán a magyar zeneszerzők, zeneirők és zenetanárok tartják első kongresszusukat Budapesten a Royal-szálloda dísztermében. A fontos és eredményeiben előreláthatólag üdvös kongresszus iránt zenészkörökben óriási az érdeklődés; erre való tekintettel a nagybizottság a következőket adja tudtára valamennyi résztvevni szándékozóknak:

Tudnivalók: A »Magyarországi zeneszerzők, zeneirők és zenetanárok első kongresszusa« a Royal-szálloda dísztermében (Erzsébet-körút) július 2-án és 3-án, mindenkor d. e. 9 és d. u. 3 órakor fog kezdődni.

A vidéki zenetanárok, zeneszerzők, zeneirők és zenészek kéretnek, hogy e meghívó átvétele után rögtön jelentkezzenek *Ságh József* intéző-igazgatónál, Budapesten, VIII. Baross-utca 81. szám), hogy az a kedvezményes vasúti jegyek elküldése iránt intézkedhessék.

Értesítjük továbbá, hogy a szállodákban kedvezményes lakásokat kaphatnak és pedig a »Royal«-ban, a »Pannonia«-ban, a »Fehér ló«-ban stb.; sziveskedjék meghatározni, hogy melyik szállodát választja. Julius 3-án d. u. 5

órákor lesz a budavári Mátyás-templomban az egyházi hangverseny, melynek műsorát a kongresszus alkalmával osztjuk ki.

A többi tudnivalókról a gyűlés alkalmával fognak a tagok értesíteni.

A nagybizottság elnöksége a következő: Diszeloők: Id. *Abrányi Kornél* zeneszerző, zeneirő elnök; *Siposs Antal* zongoraművész, zeneszerző a »Siposs Antal-féle m. zeneakad.« igazgatója alelnökök: *Gobbi Alajos* a »Nemzeti Zenede« zenekar igazgatója *Halács János* kir. tan., zeneszerző, intéző-igazgató: *Ságh József* a »Zenelap« felelős szerkesztője jegyző: *N. Donáth Lajos* zeneszerző a »Magyar Színház« karnagya jegyző: *Meiszner Imre* zeneszerző orgonaművész, az »Orsz. Cécilia-Egylet« titkára.

A magyarországi zeneművészek, zeneirők és zenetanárok első kongresszusán, melyet gróf Szapáry Pál elnök, július 2-án, délelőtt 9 órakor fog ünnepélyesen megnyitni, a következők fognak előadást tartani: Gróf Szapáry Pál a zene-palotáról. *Ságh József*: Az országos zenésnyugdíj-egyesületről. Major J. Gyula: A zene és énektanításról a középiskolákban. N. Donát Lajos: Kollektív értekezés a zenészek bajairól. Szommer Ede: A vidéki zeneiskolák államosításáról. *Schnöller Lajos*: A zeneiskolák tanítási rendszeréről. *Juhász Aladár*: A fiziológikáról. *Frank Ferenc*: Általános megbeszélések a zenészek viszonyairól és értekezés a bécsi nagy Musikkverbändről. *Baics Izidor*: A szerb egyházi tánc és népzene állapotairól. *Kuhacs X. Ferenc*: A nemzetiségi rythmusokról. *Kövessy Ferenc*: A zenészek helyzete Magyarországon és a katonai bandák működéséről. *Dr. Sziklay János*: Zene és közönség. Továbbá szóba fog kerülni egy permanens bizottság megalakítása, mely zenészet tanács czímen fog működni. Az egyház-zenei hangverseny, mely *Vavrincez Mór* egyházkarnagy vezetése alatt július 3-án, délután 5 órakor lesz a budavári Mátyás-templomban, felette érdekesnek ígérkezik, miután csakis hazai zeneszerzők művei kerülnek előadásra és ezeket maguk a szerzők fogják vezényelni.

REGÉNY-CSARNOK

A SANDASZEMÜ.

Írta: *Luclen Blart*.

Franciaából: K—6.

8.

Gutierrez Salvador követte atyjának nyomdokait és folyton növelte kis gyarmatának fontosságát, melyben elszigetelt volta dacára is mintegy kétszáz munkást foglalkoztatott.

Don Salvador, bár *Orizava* városától alig két mérföldnyi távolság választotta el, évenként csak egyszer ment be, hogy a husvéti szertartásokban részt vegyen, de minden bemenetelkor két-három házat megvásárolt, úgy, hogy nemsokára 6 volt a leggazdagabb háztulajdonos a városban, a hol pedig soha sem lakott.

Fia, *István* is husz éves koráig a tanyán élt. Szép és merész lovag volt, a ki szerette a lovakat, a bikaviadalokat, vadászatot, falusi ünnepeket és a táncot. Egyszer atya ráakarta beszélni, hogy vegye át a birtok igazgatását. Az ifju azonban feltétlen szabadsághoz lévén szokva, visszautasította az ajánlatot és eltűnt. Csakhamar megtudták, hogy *Mexicoba* ment és játékra adta magát, jövendő öröksége rovására.

Atya abban a reményben, hogy sikerülend őt a jó utra visszatértenie, hirdetést tett közre, hogy kitagadta fiát vagyonaiból s a tékozló fiu mit sem fog örökölni halála után.

A hitel megszűnt, de *don Estevan* nem változtatott életmódján.

Ebben az időben lett *Alvarez*, kit közönségesen csak »sandaszemü«-nek neveztek, asztaltársas és barátja. Másfél évig szórták együtt tele marokkal az aranyat, a nélkül, hogy bárki tudta volna annak eredetét, míg egyszer letartóztatták őket egy banda tagjaival, kik közönséges utonállóként fosztogatták az utazókat. A

banda elnöke Santa-Annának, az akkori köz-
társasági elnöknek hadsegédje volt.

Az öreg Salvador, mikor megtudta, hogy
fia fogságba jutott, azonnal Mexicoba sietett.
Három hónapig járta a bírák és ügyvédek kü-
szöbét.

Végre sikerült elérnie, hogy megállapították,
miszerint don Estevan és Alvarez ellen
nincsenek súlyos bizonyítékok, kik most követ-
ték az aggastyánt a perle-i birtokra.

Valószínűleg csinos összegbe kerülhetett a
két barát ártatlanságának kimutatása, legalább
don Salvador sorba eladogatta orizavai házáit.
Hála a mexicói könnyű erkölcsöknek, az egész
dolgát mindössze egy fiatalkori botlásnak mi-
nősítették, melyet könnyű helyrehozni. A két
fiatal ember különben most otthon vezette a
gazdaságot, a mi azóban nem akadályozta
meg őket abban, hogy tizmértföldnyi ke-
ületben részt ne vegyenek minden mulat-
ságban.

Don Estevan nyílt, joviális természete a
maga részére hódította a szíveket s kalandos
multja, melyről csak suttogva beszéltek, sem-
mit sem ártott jó hírnevének szép honfitársai
előtt.

Mikor atyja felszólította, hogy házasodjék
meg, csak választania kellett s el is vett
1843-ban egy kiváló szépségű leányt, ki haj-
landó volt vele a tanyán élni. Egy év múlva
don Estevan, ki maga is alig ismerte anyját,
egyszerre nagy öröm és bánat érte: neje egy
kis leánnyal ajándékozta meg s ugyanekkor
elvesztette atyját, kitől a földbirtokon kívül
több mint félmillió frankot örökölt.

Alvarez, bár mindenütt megbámulták a lo-
vaglásban és a vad bikák megfékezésében el-
ért ügyességét, korántsem keltett akkora ro-
konszenvet maga iránt, mint don Estevan. Sze-
meinek különös állása nagyon visszatetszőleg
hatott mindenkire, s különösen első tekintetre
a vele való érintkezés csaknem elviselhetetlen
volt. Egész Orizavában sőt Mexicóban is csak
a gunyos »sandaszemű« néven ismerték.

(Folyt. köv.)

SZINHAZ.

Szinielőadás a Sport-téren.

Szilágyi Dezső, a Szigligeti-Színház volt
közkedvelt komikusa, ma kezdi meg szinielő-
adásait a sport-téri pavillon dísztermében. Az
előadásokban a pécsi színháznak elsőrendű mű-
vészei vesznek részt s hisszük, hogy nagy szá-
mmal fogja e kellemes szórakozó helyet felke-
resni, a műkedvelő közönség, mivel nem az
ilyen meleg időben rendesen unalmas hosszú
előadásokat, hanem szellemes apróságokat és
kisebb zeneműveket fogak előadni. A mai elő-
adás szinlapja a következő:

A pécsi nemzeti színház tagjából alakult társaság bemutató előadása.

Előadás kezdete délután 6 órakor.

Nagyvárad, 1901. június 27-én, csütörtökön

a Sport-pavillon dísztermében adatik:

Kölcsönként feleség.

Vígjáték 2 felvonásban, írta Maurice de Valliers.

S Z E M É L Y E K:

Rabatoul, kereskedelmi kapitány a tengeren — — —	Szilágyi Dezső
Gontrán, unokaöccse — — —	Pataki Béla
Rissolin — — — — —	Rogoz Imre
Beautrián — — — — —	Szilágyi Aladár
Angelle, Rissolin neje — — —	Molnár Vilma
Edith, Rabatoul leánya — — —	Tóth Mariska
Juliette — — — — —	Tajti Etel

Történik Párisban, Rissolinék lakásán.

Végül hangverseny.

»Czigánybáró« operettből duett, éneklék Tajti Etel
és Kozma István, a pécsi színház tenoristája, zong-
orán kíséri Simándi József. »Szulán keringő«-t

éneklék Tajti Etel, a pécsi színház tagja. »Mártha«
operából »Lionel« nagy áriáját éneklék Kozma István.
»Menaséria« kuplé, előadja Szilágyi Aladár.

Helyárak: I. rendű zártszék 2 korona. II. rendű
zártszék 1 kor. 60 fill. III. rendű zártszék 1 kor.
20 fillér. Állóhely 80 fillér. Gyermekekjegy 40 fillér.

Jegyek előre válthatók Lukács Mór ur dohány-
tözséjében, Bémer-tér.

Nagyrődemű közönség! Midőn első előadásom-
mat bemutatom, a legnagyobb bizalommal fordulok
Nagyvárad intelligens közönségéhez, kérve, hogy
irániam eddig tanúsított jóindulatukkal a jövőben
is megajándékozzon kegyeskedjenek.

Kiváló tisztelettel
Szilágyi Dezső.

Czivil a katonai börtönben.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, június 26.

Felháborító esetet táviratoz fővárosi
tudósítónk, mely netovábbja katonai brut-
talításoknak. Egy hírlapíró az eset hőse,
ki majdnem áldozatává lett a megbotrán-
koztató történetnek. Táviratilag jelentést
tesznek a hadügyminiszternek is, — ki
előrelálhatólag megszokott híres taktiká-
jával, a hallgatással fog az esetre is vá-
laszolni.

Az eset részletei a következők:

Czakó Károly fővárosi hírlapíró teg-
nap éjszaka vidám hangulatban, két ba-
rátjával hazafelé ment. Az Irányi-utczá-
ban egy rendőr figyelmeztette, hogy ne
zajongjon. Erre a szomszédos kaszárnyá-
ból hirtelen ott termelt a hatvannyolca-
dik gyalogezred ügyeletes főhadnagya, aki
ráförmedt a rendőrré, hogy azonnal vigye
be Czakót. Czakó igazolta magát s iga-
zolását a rendőr el is fogadta. Erre be-
mutakozott a főhadnagynak és kérte,
hogy nevezze meg magát.

A főhadnaggy dühösen rá mordult:

— Semmi köze hozzá.

Czakó nem lágitott, erre a főhadnaggy
rákiáltott az őrájára:

— Vigyétek a vártára ezt a czibilt!

A legények megragadták és bevon-
szolták a kaszárnyába, hol sötétbörtönbe
zárták. Egyik baka vonalat húzott a börtön-
ben, a következő szavakkal:

— Ha ezt átléped, leszurlok!

Czakó átlépte a vonalat, mire a baka
puska tussal neki ment. Nagy dulakodás
támadt és a baka Czakót össze-vissza vé-
rezte. Végre két detektív megjelent és ki-
szabadították Czakót a börtönből.

E hír óriási szenzációt keltett. Jelen-
tést tettek a hadügyminiszternél és a tér-
parancsnokságnál, a képviselőházban pe-
dig interpelláció lesz. Reméljük, hogy a
főhadnaggyot eléri méltó sorsa, — a le-
fokozás.

TAVIRATOK.

Affér az Ugron-ügyben.

Budapest, június 26. (Saját tud. táv.)
Gajári Ödön orsz. képviselőnek a képv-
selőház mai ülésén elmondott beszéde
miatt, melyben Ugron eljárását elítélte,
a »Magyarország« esti számában Lovászy
Márton szerkesztő rendkívül élesen meg-
támadta. A cikk kiméletlen sértéseket
tartalmaz, s hír szerint provokáltatta
Lovászyt.

Összeesküvés a király ellen.

Budapest, június 26. (Saj. tud. táv.)

A Budapesti Hírlap írja, hogy a király-
nak Bruckba érkezte előtt, magán sürgöny-
értésítette az osztrák határ-hatóságot,
hogy egy svájci anarkista, **Ferencz**
József ellen merénylet czéljából Bruckba
utazott. A kapitányság figyelmeztette Po-
gány mosoni alispánt, ki katonai és
udvari hatóságokkal erős intézkedést tett.
A detektiveket mozgósították s tegnap a
tábor közelében el is fogták a gyanus
embert. Neziderre vitték, hol kihallgatták.
Vallomásai ellentmondottak. Terhelő,
hogy nemrég Tenin svájci Katon-Ailo-
nevű helységben dolgozott. Notórius
anarkisták leveleit találták nála. A hatóság-
ok érintkezésbe léptek Svájczzal.

Zichy Jenő az ipolysági választóihoz.

Ipolyság, június 26. Gróf Zichy Jenő, az
ipolysági kerület országgyűlési képviselője le-
velet intézett Lits Gyulához, Hontvármegye fő-
ispánjához, melyben tudatja, hogy a felajánlott
székesfehérvári képviselő-jelöltséget elfogadta s
igy az ipolysági kerületre nem reflektál. (M.
T. I.)

Rabló milliomos.

Budapest, június 26. (Saj. tud. táv.)
Newyorkból távirják, hogy Heys Simon
főbbiszörös milliomos fia, megsebesített
revolverével egy bankintézeti szolgát s a
nála levő pénzt elrabolta. A támadót le-
tartóztatták. Heys Simon 38 éves csa-
ládos ember és morfinista.

Küry Klára életveszélyben.

Budapest, június 26. (Saját tud. táv.)
Küry Klára tegnap délután a Kerepesi-
uton egy barátnőjét látogatta meg. Távo-
zásakor, amint az utcán várakozó foga-
tába lépett, a lovak a kocsit a villamos
sínre rántották. E perczen jött a villa-
mos s már-már elgázolással fenyegette a
fogatot, azonban a vezető szerencsére
nagynehezen meg tudta fékezni a villa-
most, mely éppen a kocsit előtt állt meg.

Rimler Gyula Budapesten

Budapest, június 26. (Saj. tud. táv.)
Rimler Gyula, ma délután ideérkezett.
Budapestre való megérkezése az Ugron-
ügygel áll kapcsolatban.

A búrok győzelme.

Budapest, június 26. (Saj. tud. táv.)
Londonból írják, hogy a legújabb ki-
adott hivatalos lista szerint, a Dél-Afri-
kában küzdő angol csapatok sok embert
veszítettek el.

Köln, június 26. Vasárnap óta élénk
táviratváltás folyik dr. Leyds és a búr csa-
patok vezetői közt. Hír szerint Bülow ál-
laspontja most határozottan búrbarát jelleget.

SZERKESZTOI POSTA.

Dr. D. G. urnak, Nagyvárad Napló.
Kivánságára kész örömmel ismerjük be, hogy Ura-
ságod »a kiskereskedők tisztelt társulatának sem-
általában, sem ebben az ügyben nem ügyvédje« s
ezt épp oly örömmel tudatjuk olvasóinkkal is.

NYILTTÉR.

Nagyvárad Takarékpénztár r. t.

A fürdő és nyári idény küszöbén a nagyérdemű közönség figyelmét felhívjuk

értékpapírok,

okmányok,

értéktárgyak

megőrzésére alkalmas **tűz- és betörés mentes pánccsél-szekrényünkre**, melyben egyenként elzárható pénztár rekesz van és mely pénztár csak a bérlő kulcsával s általa nyitható ki.

Nagyvárad Takarékpénztár igazgatósága.

185-2 3

9370/1901. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyvárad kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyvárad latin szertartású káptalan végrehajtható Stokker József körös-tarjáni lakos végrehajtást szenvedő elleni szenvedő végrehajtási ügyében **első sorban**: a körös-tarjáni 137. számú betétben A. I. 1-8. sorszám alatt felvett beltelkes házból, kertből, szántóból és közös legelő járandóságából álló jószágtestnek Stokker Józsefet illető $\frac{1}{16}$ -od részére, — **másodsorban**: ugyanezen betétben A. II. 1-4 sorszám alatt felvett szántó- és rét-földből álló jószágtestnek ugyancsak Stokker Józsefet illető $\frac{1}{16}$ -od részére — **harmadsorban**: ugyanezen betétben A. + 1. sorszám alatt felvett szántóból álló egész jószágtestre, — **negyedsorban**: ugyanezen betétben A. + 2. sorszám alatt felvett szántóból álló egész jószágtestre, — **ötödsorban**: u. e. ezen betétben A. + 3. sorszám alatt felvett szántóból álló egész jószágtestre — a 2763/1901. tkvi számú hirdetmény folytán fogantatott, de a Leszámitoló és jelzálogbank nagyvárad részvénytársaságnak utóajánlata következtében hatálytalannak nyilvánított árverés helyett elrendelt új árverésnek fogantatására határidőül **1901. évi június hó 10-ik napjának délelőtti 9 óráját** Körös-Tarján község házához kitűzte.

Kikiáltási ár az utóajánlatot tevő által utóajánlatilag megígért — és pedig: az A. I. 1-8. sorszám alatti $\frac{1}{16}$ -od rész ingatlanra 660 korona, — az A. II. 1-4. sorszám alatti $\frac{1}{16}$ -od rész ingatlanra 303 korona 60 fillér, — az A. + 1. sorszám alatti ingatlanra 181 korona 50 fillér, — az A. + 2. sorszám alatti ingatlanra 277 korona 20 fillér — és az A. + 3. sorszám alatti ingatlanra 277 korona 20 fillér — melyeken alul az árverésre kitett ingatlanok nem fognak el adatni, és ha ezeknél magasabb ígéret nem tételnek — az ingatlanok az utóajánlatot tevő által megvetetteknek fog tekintetni — és pedig még akkor is, ha 5 az árverésen nem jelenne meg.

Árverezni szándékozók tartóznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokkal letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál és Körös-Tarján község elöljáróságánál tekinthetők meg.

Nagyváradon, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1901. évi június hó 1-én.

Kiss András,
kir. trvszéki bíró.

KOZGAZDASAG.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, június 26.

Buza októberre	8.10
Buza áprilisra	—
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.88
Zab ápr.	6.36
Káposzta, repeza, aug.	—

Értéktőzsde.

Budapest, június 26.

Osztrák hitel	664.75
Magyar hitel	668.—
Allamvasut	655.—
Rimamurányi	446.50
Magyar jelzálog	447.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. június 26-án.

Magyar aranyjárdék 4%	118.20
Magyar koronajárdék	92.95
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,10%	120.75
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2,10%	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	92.50
Italméresi jog megváltási kötvény	100.10
Horvát-szlavónföldtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	173.50
Tiszszabályozás szezedi sorsjegyek kölcsön	144.50
Osztrák járadékpapírban	98.—
Osztrák járadék ezüstben	98.—
Osztrák járadék aranyban	117.60
Osztrák korona járadék	95.50
Osztrák államsorsjegyek	140.—
Osztrák magyar bank részvény	16.37
Magyar hitelbankrészvény	655.—
Osztrák hitelintézet részvény	653.—
Párisi vista	95.06
20 frankos arany (Napoleon d'or)	19.03
Németbirodalmi márka	117.80
London vista	239.65
20 márkás arany	28.46

A. sz. közzétételre felolvas

Dr. VUCSKICS GYULA.

FÜRDŐI MENETREND.

Érvényes 1901. május 1-től.

Nagyvárad—Püspök-fürdő—Félic-fürdő.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad	indul	730	950	—	—	435	—
Vásártér	>	722	946	*1133	235	427	648
V.-Velenceze	>	740	1090	1149	391	445	705
Rontó ↑	>	754	1014	1203	314	459	718
Püspök-fürdő	>	805	1025	1209	321	509	726
Félic-fürdő	érk.	817	1037	1220	332	521	737

Félic-fürdő—Püspök-fürdő—Nagyvárad.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Félic-fürdő	indul	820	1042	*1221	335	524	741
Püspök-fürdő	>	838	1100	1232	347	541	753
Rontó ↑	>	842	1104	1236	351	545	758
V.-Velenceze	>	855	1117	1249	406	600	811
Vásártér	>	905	1131	104	421	608	826
Nagyvárad	érk.	911	1127	—	—	615	—

A *-gal jelölt csak vasár- és ünnepnap közlekedik

Építkezők és gazdák figyelmébe

ajánlom építkezési- és gazdasági cikkekkel felszerelt raktáramat, a hol a **legelőnyösebb árak** mellett csakis **első rangu gyártmányok** szerezhetők be.

Telefon 67.

Telefon 67.

Raktáron tartok

Építkezők részére:

1-ső rendű Beocsini Román- és Portland-Cementet,
Valódi szagtalan tűzmentes Asphalt fedéllemezeket,
Elszigetelő lemezeket és elszigetelő anyagokat,
Kitűnő menyezetrádfonatot,
Erdélyi szobrász- és alabastrom gipszet,
Carbolineumot- és Tinctoralat (fatelítésre),
Disztéglákat (nyers építkezésekhez),
Római és Velencei Cement mozaik lapokat,
Kőanyagcsöveket.

Nagyon olcsó árakban!

Gazdák részére:

Valódi orosz kaukázusi gépolajat (eredeti hordóban),
Valódi Oliva gépolajakat,
Henger- és Dynamo gépolajakat,
1-ső rendű Repcze olajat (égető olaj),
Kitűnő Tovotte gépszirt,
Kék uszó kocsikenőcsőt

Legolcsóbb petroleumforrás!

Krugstein Izidor utóda Rosenberg Izsó,
Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca.

187-2-10

VASUTI MENETREN D.

Érvényes 1901. évi május 1-től.

Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.			Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.			Vésztő—Kötegyán—Hollód.			Hollód—Kötegyán—Vésztő.				
	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.		
Nagyvárad	ind.	5 50	2	—	—	Gyoma	ind.	3 40	2 30	Vésztő	ind.	4 45	5 27
Ósi	—	6 09	2 14	—	—	Ozed	—	4 07	2 54	Okány	—	5 07	5 49
Uj-Palota	—	6 24	2 29	—	—	Déva-Ványa	—	4 37	3 26	Gyanta	—	5 23	6 07
Gyires	—	6 41	2 42	—	—	Kéthalom	—	4 54	3 43	Sarkad-Keresztur	—	5 36	6 18
Kőrösszeg	—	7 02	3 01	—	—	Kőrös-Ladány	—	5 13	4 06	Méhkerék	—	5 52	6 36
Szakál	—	7 39	3 31	—	—	Szeghalom	—	5 40	4 38	Kötegyán	—	6	6 45
Nagy-Tóti	—	7 55	3 47	—	—	Vésztő	—	6 12	5 22	Kötegyán	—	6 16	6 57
Komád	—	8 25	3 59	—	—	Köt	—	6 38	5 52	Pósa	—	6 29	7 12
Iráz	—	8 42	4 16	—	—	Iráz	—	6 52	6 07	Ilye	—	6 48	7 24
Köt	—	9 19	4 39	—	—	Komádi	—	7 10	6 38	Csegöd	—	7 02	7 39
Vésztő	—	9 44	5 10	—	—	Nagy-Tóti	—	7 22	6 50	Erdő-Gyarak	—	7 12	7 49
Szeghalom	—	10 34	5 55	—	—	Szakál	—	7 48	7 23	Árpád	—	7 21	7 59
Kőrös-Ladány	—	11	6 12	—	—	Kőrösszeg	—	8 11	7 47	Fekete-Bátor	—	7 39	8 20
Kéthalom	—	11 18	6 30	—	—	Gyires	—	8 33	8 12	Fekete-Tót	—	7 52	8 35
Déva-Ványa	—	12 08	6 55	—	—	Uj-Palota	—	8 47	8 27	Tenke	—	8 15	9 03
Ozed	—	12 21	7 15	—	—	Ósi	—	9 03	8 46	Rippa	—	8 39	9 32
Gyoma	—	12 45	7 39	—	—	Nagyvárad	—	9 20	9 05	Mocsár-Gyanta	—	8 51	9 45
	—	—	—	—	—		—	—	—	Hollód	—	9 01	9 57

Székelyhid—Margita—Sz.-Somlyó.			Sz.-Somlyó—Margita—Székelyhid.			Szeghalom—Füzes-Gyarmat.			Füzes-Gyarmat—Szeghalom.				
	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.		
Székelyhid	ind.	9 36	6 40	—	—	Székelyhid	ind.	3 18	2 05	Szeghalom	ind.	10 20	5 50
A.-Keresztur	—	10 20	7 22	—	—	Sz.-Nagyfalu	—	3 43	2 30	Füzes-Gyarmat	—	10 45	6 17
V.-Ábrány	—	10 34	7 35	—	—	Ipp	—	4	2 47	B.-N.-Bajom	—	11 43	7 15
Monos-Petri	—	10 45	7 45	—	—	Széplak	—	4 35	3 27	B.-Udvari	—	11 58	7 30
Margita	—	11 05	8 04	—	—	Bályok	—	4 47	3 40	Szerep	—	12 09	7 41
Felső-Ábrány	—	11 19	8 17	—	—	Szoldobágy	—	5 01	3 55	P.-Ladány	—	1	8 32
Szoldobágy	—	11 41	8 37	—	—	Felső-Ábrány	—	5 19	4 15				
Bályok	—	11 55	8 56	—	—	Margita	—	5 38	4 37				
Széplak	—	12 18	9 12	—	—	Monos-Petri	—	5 48	4 48				
Ipp	—	12 48	9 40	—	—	V.-Ábrány	—	5 58	4 59				
Sz.-Nagyfalu	—	1 10	9 59	—	—	A.-Keresztur	—	6 11	5 13				
Szilágy-Somlyó	—	1 34	10 22	—	—	Székelyhid	—	6 50	5 54				

A vonatok közlekedési ideje középeurópai idő szerint van kitüntetve.
A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelzi.
A +-tel jelzettek feltételes megálló helyek.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.			Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.			Püspök-Ladány—Debrecen—Ermihályfalva.		
	Gy. v.	Sz. v.		Gy. v.	Sz. v.		Sz. v.	Gy. v.
Budapest	ind.	6 50	8 30	2	5 45	9 15	—	—
Rákos	—	7 02	8 51	2 13	6 06	9 28	—	—
Ujszász	—	8 28	10 59	3 36	8 40	10 56	—	—
Szolnok	—	9 07	11 31	3 59	9 27	11 19	—	—
Szajol	—	9 21	11 50	4 12	9 46	11 33	—	—
P.-Ladány	—	10 43	—	5 28	11 53	12 55	4 54	—
Báránd	—	—	2 12	—	12 07	—	5 11	—
Sáp	—	—	2 27	5 48	12 24	—	5 32	—
B.-Ujfalu	—	—	2 47	6 03	12 46	1 33	5 58	—
M.-Peterd	—	—	3	—	1	—	6 15	—
M.-Keresztur	—	—	3 12	—	1 14	—	6 31	—
Bors	—	—	3 25	—	1 28	—	6 50	—
Püspöki	—	—	3 32	—	1 36	—	7 02	—
Nagyvárad	—	—	3 42	6 39	1 48	2 11	7 16	—
Nagyvárad	—	—	3 58	6 46	2 06	2 18	7 25	—
V.-Velence	—	—	4 05	—	2 30	2 25	7 32	—
F.-Vásárhely	—	—	4 16	—	2 41	—	7 45	—
M.-Telegd	—	—	4 38	7 15	3 03	2 50	7 57	—
Élesd	—	—	4 56	7 28	3 21	3 04	8 10	—
Rév	—	—	5 20	7 50	3 45	3 26	8 20	—
Csucs	—	—	6 31	8 37	4 52	4 16	8 49	—
B.-Hunyad	—	—	7 16	9 08	5 32	4 52	9 08	—
Jegenye	—	—	7 49	9 33	6 01	—	9 34	—
Kolozsvár	—	—	8 33	10 08	6 59	5 55	7 04	—
Kolozsvár	—	—	—	—	—	—	—	—
Jegenye	—	—	—	—	—	—	—	—
B.-Hunyad	—	—	—	—	—	—	—	—
Csucs	—	—	—	—	—	—	—	—
Rév	—	—	—	—	—	—	—	—
Élesd	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagyvárad	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagyvárad	—	—	—	—	—	—	—	—
V.-Velence	—	—	—	—	—	—	—	—
F.-Vásárhely	—	—	—	—	—	—	—	—
M.-Telegd	—	—	—	—	—	—	—	—
Élesd	—	—	—	—	—	—	—	—
Rév	—	—	—	—	—	—	—	—
Csucs	—	—	—	—	—	—	—	—
B.-Hunyad	—	—	—	—	—	—	—	—
Jegenye	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolozsvár	—	—	—	—	—	—	—	—
Püspök-Ladány	—	—	—	—	—	—	—	—
Debrecen	—	—	—	—	—	—	—	—
Ermihályfalva	—	—	—	—	—	—	—	—
Ermihályfalva	—	—	—	—	—	—	—	—
Debrecen	—	—	—	—	—	—	—	—
Püspök-Ladány	—	—	—	—	—	—	—	—
Debrecen—Nagy-Léta—Vértés	—	—	—	—	—	—	—	—
Debrecen i.	—	—	—	—	—	—	—	—
Sáránd	—	—	—	—	—	—	—	—
H.-Bagos	—	—	—	—	—	—	—	—
H.-Pályi	—	—	—	—	—	—	—	—
M.-Pályi	—	—	—	—	—	—	—	—
N.-Léta	—	—	—	—	—	—	—	—
Vértés	—	—	—	—	—	—	—	—
Sáránd—Derecske	—	—	—	—	—	—	—	—
Sáránd ind.	—	—	—	—	—	—	—	—
Derecske	—	—	—	—	—	—	—	—

Nagyvárad—Szeged.			Szeged—Nagyvárad.			Nagyvárad—Arad.			Arad—Nagyvárad.						
	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.				
Nagyvárad	ind.	10 20	4 30	7 00	—	Szeged	ind.	3 40	10 25	6 40	Arad	ind.	5 10	11 20	9 35
Ósi	—	10 30	4 41	7 16	—	H.-M.-Vásárhely	—	4 38	11 05	7 50	Kétegyháza	—	6 14	12 31	10 54
Less	—	10 48	5 01	7 40	—	Orosbáza	—	5 41	11 54	9 20	Csaba	—	6 40	12 57	11 24
Gyapju	—	10 56	5 10	7 52	—	Csaba	—	7 00	2 33	4 50	Csaba	—	7	2 33	4 50
Cséffa	—	11 03	5 19	8 05	—	Gyula	—	7 27	3 05	5 26	Gyula	—	27	3 05	5 26
Szalonta	—	11 26	5 44	8 46	—	Sarkad	—	7 47	3 27	5 56	Sarkad	—	7 40	3 27	5 56
Kötegyán	—	11 46	6 05	9 15	—	Kötegyán	—	7 57	3 39	6 10	Kötegyán	—	7 53	3 39	6 10
Sarkad	—	11 57	6 17	9 31	—	Szalonta	—	8 23	4 10	6 47	Szalonta	—	8 22	4 10	6 47
Gyula	—	12 21	6 44	10 01	—	Cséffa	—	8 42	4 34	7 18	Cséffa	—	8 4	4 34	7 18
Csaba	—	2 06	7 41	4 44	—	Gyapju	—	—	4 42	7 29	Gyapju	—	—	4 42	7 29
Orosbáza	—	3 12	9 10	5 50	—	Less	—	9 04	5 00	7 51	Less	—	9 04	5	7 51
H.-M.-Vásárhely	—	3 53	10 02	7 00	—	Ósi	—	9 21	5 19	8 16	Ósi	—	9 21	5 19	8 16
Szeged	—	4 28	10 55	7 55	—	Nagyvárad	—	9 32	5 30	8 31	Nagyvárad	—	9 32	5 30	8 31

Nagyvárad—Belényes—Vaskó.			Vaskó—Belényes—Nagyvárad.			Nagyvárad—Ermihályfalva.			Ermihályfalva—Nagyvárad.		
	Tv. sz.	Sz. v.		Sz. v.	Tv. sz.		Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.
Nagyvárad	—	—	—	—	—	Vaskó	—	—	—	—	—
V.-Velence	—	—	—	—	—	Lunka-Rézbánya	—	—	—	—	—
Félic-Fürdő	—	—	—	—	—	Szudrics	—	—	—	—	—
Kardó	—	—	—	—	—	Belényes	—	—	—	—	—
Nyárló	—	—	—	—	—	Sonkolyos	—	—	—	—	—
Magyar-Gyepes	—	—	—	—	—	Belényes-Ujlak	—	—	—	—	—
Tasádfő	—	—	—	—	—	Borz	—	—	—	—	—
Drág-Cséke	—	—	—	—	—	Sólyom	—	—	—	—	—
Magyar-Cséke	—	—	—	—	—	Gyanta	—	—	—	—	—
Dused	—	—	—	—	—	Hollód	—	—	—	—	—
Szombatság-Rogoz	—	—	—	—	—	Szombatság-Rogoz	—	—	—	—	—
Hollód	—	—	—	—	—	Dused	—	—	—	—	—
Gyanta	—	—	—	—	—	Magyar-Cséke	—	—	—	—	—
Sólyom	—	—	—	—	—	Drág-Cséke	—	—	—	—	—
Borz	—	—	—	—	—	Tasádfő	—	—	—	—	—
Belényes-Ujlak	—	—	—	—	—	Magyar-Gyepes	—	—	—	—	—
Sonkolyos	—	—	—	—	—	Nyárló	—	—	—	—	—
Belényes	—	—	—	—	—	Kardó	—	—	—	—	—
Szudrics	—	—	—	—	—	Félic-Fürdő	—	—	—	—	—
Lunka-Rézbánya	—	—	—	—	—	V.-Velence	—	—	—	—	—
Vaskó	—	—	—	—	—	Nagyvárad	—	—	—	—	—
Nagyvárad	—	—</									